

BELGIE - BELGIQUE
P.B.
GENT X
3/2032

Minaraad
Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
Jaarverslag 2005

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

JAARVERSLAG 2005 | 1

foto©Ignace Decancq

Kliniekstraat 25, 4de verdieping
B-1070 Brussel

tel. 02 558 01 30 • fax: 02 558 01 31
info@minaraad.be - www.minaraad.be

Art. 4, § 5 van het decreet van 29 april 1991 tot instelling van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
schrijft voor dat de Minaraad een jaarverslag moet opmaken.

Dit moet de Raad voorleggen aan de Vlaamse Regering en
het Vlaams Parlement. Het huishoudelijk reglement van de Raad bepaalt
dat het Bureau het ontwerpverslag hoort op te maken.

D/2006/7080/A1

© 2006 Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

INHOUDSTAFEL

Woord vooraf	5
1. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	7
1.1 Taakstelling	7
1.2 Samenstelling	8
1.3 Werking	10
2. Adviezen 2005	11
2.1 Strategisch beleid inzake milieu en duurzame ontwikkeling	11
2.2 Instrumenten	18
2.3 Milieuhygiëne & energie	20
2.4 Open ruimte	28
2.5 Ruimtelijke ordening & mobiliteit	31
2.6 Participatie & lokale besturen	36
3. Capitulum selectum: Op zoek naar ecologische, sociale en economische vooruitgang	39
4. Processen 2005	53
4.1 Interne processen	53
4.2 Breder maatschappelijk debat	56
4.3 Externe communicatie	58
5. Financieel beheer 2005	61
6. Bijlagen	63
6.1 Oprichtingsdecreet	63
6.2 Huishoudelijk reglement	68
6.3 Samenstelling secretariaat 2005	81
6.4 Aanwezigheden raadszittingen 2005	83
6.5 Overzicht adviezen 2005	89

HUBERT DAVID

Woord vooraf

Geachte lezer

Wanneer ik terugblik op het werkjaar 2005 van de Minaraad dan zie ik drie positieve tendensen.

Vooreerst verliep het maatschappelijk debat goed onder meer dankzij een hele reeks succesvolle hoorzittingen die in de reeks Milieuthema's op Tafel of kortweg MoT's pasten. Het bijzonder geslaagde colloquium over biodiversiteit dat we uit dank voor em. prof. dr. Rudi Baron Verheyen organiseerden, moeten we eveneens binnen deze context vermelden.

Ook de Europese werking van de Minaraad werd vorig extra in de verf gezet. De Europese koepelorganisatie EEAC vestigde zich in het kantoor van de Minaraad en de Raad zelf organiseerde een succesvol colloquium in het Vlaams Parlement waarbij hij de rol van katalysator speelde tussen de Vlaamse en Europese parlementairen. Nadien zetten de parlementsleden uit de beide parlementen trouwens de milieudialoog verder. De bespreking van Europese thema's leverde enkele krachtige adviezen op over het Lissabonproces en over de milieuprioriteiten van het Britse EU-voorzitterschap.

Een derde positieve trend was de voortgezette samenwerking met de SERV. In 2004 werkten de beide raden twee gezamenlijke adviezen uit, in 2005 resulteerde de samenwerking al in negen gezamenlijke adviezen. De Minaraad is hoopvol dat deze samenwerking verder positief gevolg zal krijgen in 2006.

Toch ging er ook een schaduwzijde over 2005. Noem het de keerzijde van de medaille. Over de rol en de positie van de Minaraad na de administratieve hervorming Beter Bestuurlijk Beleid bestond en bestaat er heel veel onzekerheid. De Raad wist niet welke decretale aanpassingen nog op komst waren. Hij tastte ook in het duister over wat de precieze taakstelling zou zijn, hoe de werking van de werkcommissies eruit zou zien en wat voor implicaties dit zou hebben voor het budget en het personeel van de Raad. De Minaraad rekent er daarom op dat het hele hervormingsproces in 2006 afgerond wordt zodat de nieuwe strategische adviesraad voor leefmilieu, natuur en energie in 2007 effectief van start kan gaan.

Het jaarverslag bevat dit jaar voor het eerst een capitum selectum. Dat is een apart inhoudelijk hoofdstuk met nieuwe informatie en doorbreekt het beschrijvende gedeelte van het voorbije werkjaar. Het capitum selectum moet de drempel verlagen om het jaarverslag ter hand te nemen en erin te lezen. We kozen voor een lezenswaardig artikel van prof. Tim Jackson uit het Verenigd Koninkrijk, vertaald naar het Nederlands door het secretariaat van de Minaraad. Het is uiterst interessant voor wie begaan is met duurzame ontwikkeling en de vooruitgang die we op dat vlak boeken. Aan de hand van een aantal innovatieve indicatoren gaat prof. Jackson op zoek naar een maatstaf voor een reële duurzame ontwikkeling.

Zijn inzichten vindt u terug op p. 39. Het trekken van conclusies laten we aan de lezer over. In elk geval wens ik u er veel plezier mee.

Hubert David
Voorzitter Minaraad

foto©Ignace Decancq

1. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, kortweg de Minaraad, is een adviesorgaan van de Vlaamse Regering. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies voor alles wat verband houdt met milieu en natuur. Zoals duidelijk bepaald in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, hebben milieu en milieubeleid een ruime betekenis. Hierdoor houdt de Raad zich ook bezig met thema's als duurzame ontwikkeling, ruimtelijke ordening, energie, mobiliteit, landbouw en natuurlijke hulpbronnen. De adviezen die de Raad verstrekt, zijn niet bindend. De besluitvormers zijn vrij om de aangereikte argumenten en opmerkingen al dan niet in hun beleid te integreren.

1.1. Taakstelling

De taakstelling van de Minaraad staat omschreven in art. 4 van het Oprichtingsdecreet (zie 6.1). De Raad kan adviezen, aanbevelingen en studies uitbrengen op verzoek van de Vlaamse Regering of op eigen initiatief. Sinds 18 mei 1999 kan ook het Vlaams Parlement de Minaraad rechtstreeks om advies vragen. De Minaraad heeft deze taakstelling in zijn recente jaarprogramma als volgt geconcretiseerd:

De Minaraad zal op basis van ondersteunende studie en maatschappelijk overleg tussen alle relevante partners: (1) het draagvlak voor het milieubeleid versterken en (2) via advisering bijdragen aan de kwaliteit van het milieubeleid.

In een aantal gevallen is de Vlaamse Regering niet alleen gerechtigd, maar door het oprichtingsdecreet ook verplicht om het **advies** van de Minaraad in te winnen. Deze plicht slaat op voorontwerpen van decreet inzake leefmilieu of natuurbehoud, het te voeren milieubeleid en het begrotingsbeleid inzake milieu en natuurbehoud. Ook andere decreten stellen adviesvraagplichten in t.a.v. de Minaraad bijvoorbeeld inzake milieukwaliteitsnormen, regelgeving rond energie- en mobiliteitsbeleid, sommige afzonderlijke beleidsplannen zoals bv. het milieubeleidsplan, de uitvoeringsplannen bij het afvalbeleid, afbakingsplannen bij het natuurbeleid, het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het algemeen oppervlaktedelfstoffenplan, alsook op een aantal milieubeleidsovereenkomsten en erkenningen. Voor milieureglementen of beleidsvoornemens inzake milieubeleid bestaat meestal geen adviesvraagplicht, maar kan het desondanks toch nuttig zijn om hierover advies te vragen. Los van een beleidstekst kan de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement

daarnaast nog algemene vragen voorleggen aan de Minaraad.

De Raad mag ook aanbevelingen of adviezen op eigen initiatief uitbrengen. Het betreft dan onderwerpen die volgens de Raad actueel of prangend zijn. De Raad gaat daarbij geen milieukwesties uit de weg die raakvlakken hebben met andere niveaus zoals de Europese Unie, de federale overheid, de provincies en gemeenten.

De Minaraad vult zijn bevoegdheid tot **studie** op drie manieren in. In de eerste plaats geeft de Raad studieopdrachten uit, naar rato van één (studieopdracht) per jaar. Daarnaast voert het secretariaat zelf studies uit op basis van eigen opzoekwerk. Ten slotte organiseert de Minaraad regelmatig studiedagen en colloquia waarvan de resultaten gepubliceerd worden, evenals hoorzittingen die in functie staan van inhoudelijke projecten in de werking van de Minaraad.

De Minaraad doet ten slotte nog aan ‘**intrinsiek overleg**’. De Raad bundelt immers – qua samenstelling – zowel de milieupijler als de sociaal-economische component van de maatschappij. De uitdaging bestaat erin om de diverse belangen te verzoenen bij de behandeling van de afzonderlijke adviesonderwerpen. Slaagt de Raad hierin, dan weten de beleidsmakers welke oplossing een draagvlak heeft. Als een consensus niet mogelijk blijkt, dan levert de Raad aan de politieke besluitvormers een duidelijk overzicht van de argumenten die de leden bij een bepaald vraagstuk aanbrengen en van de mate waarin deze afwijken. Dit leidde de Minaraad tot het motto: ‘consensus waar mogelijk, een duidelijke weergave van standpunten waar nodig’.

1.2. Samenstelling

De Minaraad telt 24 stemgerechtigde leden en zeven deskundigen zonder stemrecht. De samenstelling wordt omschreven in het Oprichtingsdecreet (zie 6.1).

HUBERT DAVID, MONIQUE SYS

De **voorzitter** is Hubert David, de **ondervoorzitter** Monique Sys. Beiden worden benoemd door de Vlaamse Regering en hebben stemrecht. Ze nemen de belangrijke taak op zich om de transitie van de oude naar de nieuwe strategische milieuraad te begeleiden.

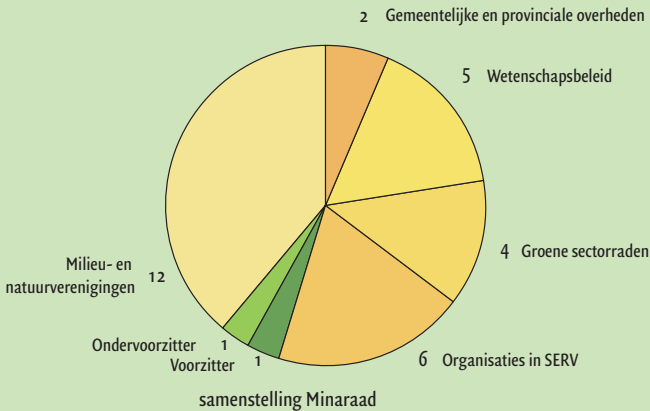
Omdat de milieu- en natuurbenadering centraal staat in de raadswerking, zijn twaalf stemgerechtigde zetels voorbehouden voor vertegenwoordigers van **Vlaamse milieu- en natuurverenigingen**. Momenteel zijn dit zes personen van Natuurpunt en zes van de Bond Beter Leefmilieu (BBL). BBL is de koepelorganisatie van de milieu- en natuurverenigingen en draagt zijn vertegenwoordigers rechtstreeks voor. De andere plaatsen worden ingevuld vanuit de verenigingen en na advies van de BBL.

De **sociaal-economische partners** hebben recht op zes vertegenwoordigers. Ze worden gekozen op voordracht van de organisaties die lid zijn van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). De volgende zes organisaties leveren elk één stemgerechtigde vertegenwoordiger: het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABW), de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB), het Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV), de Boerenbond (BB), de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en het Vlaams Netwerk van Ondernemingen (VOKA).

De vier **groene sectorraden** hebben elk één stem in de Minaraad. Het betreft de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud (VHRN), de Vlaamse Hoge Bosraad (VHB), de Vlaamse Hoge Jachtraad (VHJ) en de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij (VHRR). De inbreng van deze adviesraden is voornamelijk technisch en sectorgebonden. Zij vertegenwoordigen de verenigingen en experts die begaan zijn met of rechtstreeks gebruik maken van natuurwaarden.

De Raad doet ook beroep op de expertise van zeven niet-stemgerechtigde leden. De **Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB)** draagt vijf wetenschappers voor. De **Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG)** en de **Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP)** vaardigen elk één deskundig lid af. Zij helpen de adviezen te toetsen op hun wetenschappelijke en administratieve haalbaarheid.

Op 22 april 2004 stemde het Vlaams Parlement een decreet voor een nieuwe strategische milieuadviesraad. Dit decreet stoelt op het kaderdecreet voor strategische adviesraden, een onderdeel van het algemene reorganisatieproces Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) binnen de Vlaamse Gemeenschap. Door de vertraging van dit proces is de nieuwe samenstelling nog niet operationeel. Dit zou eind 2006 of begin 2007 het geval moeten zijn.

1.3. Werking

De **Raad** is het beslissende orgaan en stelt de adviezen vast.

Het **Bureau** bestaat uit de voorzitter, de ondervoorzitter, vier leden aangeduid onder de raadsleden en de directeur van het secretariaat. Sinds 2004 zetelen ook twee vertegenwoordigers van de sociaal-economische partners en één afgevaardigde van de groene sectorraden in het Bureau. Het Bureau bepaalt de agenda van de raadszittingen, volgt de werkgroepen en de werkgroepprocessen op, mandateert het secretariaat, neemt de belangrijkste organisatorische beslissingen en stuurt het personeels- en budgettair beleid. Het Bureau vergadert minstens 10 maal per jaar en beslist, in tegenstelling tot de Raad, met unanimititeit.

Het **secretariaat** telt één waarnemend directeur, zeven adjuncten van de directeur, twee deskundigen en twee medewerkers. Het ondersteunt de voorzitter en het

Bureau bij de uitvoering van genomen beslissingen. Dit komt neer op de voorbereiding en opvolging van alle activiteiten van de Minaraad.

De voorbereiding van ontwerpadviezen en de opvolging van beleidskwesties gebeurt binnen **werkgroepen**.

Raadsleden, plaatsvervangende raadsleden en door hen aangeduide experts vormen

deze werkgroepen. De plenaire raadsvergadering duidt de werkgroepvoorzitter aan. Elke werkgroep wordt bijgestaan door minstens één lid van het secretariaat. De werkgroepen gelden als de motor van de raadsactiviteiten. Ze snijden de voorgelegde problemen ten gronde aan, gaan gedetailleerd in op de discussiepunten en komen tot ontwerpadviezen.

2. Adviezen 2005

2.1 Strategisch milieubeleid

EUROPA

Elk jaar in maart komen de Europese staatshoofden en regeringsleiders samen voor de **Europese Lentetop (Advies 2005/7)**¹. Het centrale thema in 2005 was de evaluatie van de Lissabonstrategie. In de voorbereidende mededeling van de Europese Commissie ging de aandacht hoofdzakelijk uit naar economische groei en tewerkstelling. De Minaraad waarschuwde dat een verwaarlozing van de milieupijler nadelig is voor de economie en voor de werkgelegenheid. Milieu kwam in de mededeling enkel aan bod in de context van milieutechnologie en milieugerichte innovatie. De Raad vroeg daarbij aandacht voor het internaliseren van de milieukost in de prijzen en voor de absolute ontkoppeling van economische groei en het verbruik van natuurlijke hulpbronnen. De Minaraad benadrukte vervolgens dat Europa zijn voortrekkersrol moet blijven spelen in het internationale klimaatbeleid. Om deze rol geloofwaardig in te vullen, moet de EU de nodige concrete maatregelen invoeren. De Minaraad wees ook op het belang van een bredere participatie – onder meer van de Verenigde Staten en de ontwikkelingslanden – om een efficiënt klimaatbeleid te kunnen voeren. De beste strategie om dit te bereiken is het tonen van leiderschap en het invoeren van concrete maatregelen.

foto@Ignace Decanq

¹ De titel van het advies vindt u terug in het overzicht van de in 2005 uitgebrachte adviezen, dat opgenomen is in bijlage 6.5. Daarbij wordt systematisch een duiding gegeven bij het statuut van het advies (al dan niet consensus).

De Minaraad pikte in 2005 ook de gewoonte op om de **milieuprioriteiten** te analyseren van het land dat het Europese voorzitterschap waarneemt. Tijdens het tweede semester van 2005 werd het **voorzitterschap van de Europese Raad** waargenomen door het **Verenigd Koninkrijk (Advies 2005/33)**. De Minaraad pleitte voor de actualisering van de Europese duurzaamheidsstrategie, voor een duurzaam energiebeleid en voor het afronden van de REACH-besprekingen zonder de oorspronkelijke doelstellingen overboord te gooien. Het merendeel van de Raad vond ook dat de Unie niet mocht besparen op het budget voor plattelandsontwikkeling, LIFE+ en Natura 2000. Ten slotte werd benadrukt dat de besprekingen rond betere regelgeving niet mogen uitmonden in een verlaging van het milieubeschermingsniveau of in een minder effectief milieubeleid.

In het verlengde van het eerdere advies uit 2004 over de tekortkomingen in het proces om de Europese Mariene Strategie uit te werken, vulde de Raad een bevragingformulier van de Europese Commissie in over het **beschermen en het behoud van het mariene milieu (Briefadvies 2005/18)**. Omdat de bevraging weinig ruimte liet tot nuanceren, gaf de Minaraad de Vlaamse en Belgische vertegenwoordigers in Europa enkele bedenkingen mee bij de vragen en antwoorden.

13

De Vlaamse Regering legde in augustus 2005 ook twee voorontwerpen van decreet voor ter omzetting van de Europese Richtlijn 2001/96/EG. Het betrof de **begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de Vlaamse havens en de voorschriften en procedures voor het veilig laden en lossen van bulkschepen (Briefadvies 2005/32)**. De Minaraad vond het positief dat de regering werk maakte van deze voorontwerpen. Ze dragen immers bij tot de preventie van ongevallen en het voorkomen van milieuschade. De Raad stelde voornamelijk vragen bij een specifieke clausule over de toegang tot informatie. De voorgestelde absolute geheimhouding van (risicovolle) ladingen en de te volgen vaarroute strookte volgens de Raad niet met de internationale en Europese regelgeving inzake openbaarheid van informatie.

De Minaraad ontving in maart 2005 twee adviesvragen tot instemming met twee protocollen bij **internationale verdragen** die betrekking hebben op het **storten van afval op zee** (Verdrag van Londen) en op de **zeeverontreiniging door schepen**

(MARPOL) (**Briefadvies 2005/13**). De Minaraad pleitte ervoor om de protocollen zo snel mogelijk te onderschrijven. Bovendien vroeg de Raad dat Vlaanderen en België in internationale context zouden pleiten voor het invoeren van de nog strengere limiet van 0,5% zwavel in scheepsbrandstoffen en voor de verdere aanscherping van NOx-normen voor motoren van zeeschepen. Tevens pleitte de Minaraad voor de introductie van normen voor fijn stof en het invoeren van de scherpste uitstootnormen die gelden voor vrachtauto's en mobiele werktuigen, maar dan toegepast op de binnenvaartmotoren. Met betrekking tot beide protocollen vroeg de Minaraad ten slotte bijzondere aandacht voor het handhavingsbeleid. De Raad wees daarbij op de noodzaak om niet enkel te controleren op zeeschepen, maar de controle ook uit te breiden naar de schepen die brandstof aanvoeren en naar de verdeelpunten op land.

VLAANDEREN

In de **beleidsnota Leefmilieu en Natuur (Advies 2005/5)** nam de bevoegde minister een omgevingsanalyse op, die als basis dient voor de beleidsdoelstellingen. De Raad stelde vast dat de analyse in de nota niet noodzakelijk op alle vlakken samenvalt met de bevindingen in MIRA-T en vroeg daarmee rekening te houden bij de ontwikkeling van het beleid. De beleidsnota wees nadrukkelijk op de hoge bevolkingsdichtheid en de sterke industriële ontwikkeling van het Vlaamse Gewest. De Minaraad erkende het belang van de specifieke socio-economische Vlaamse situatie, maar stelde dat dit geen aanleiding mocht geven tot het afzwakken van de doelstellingen. MIRA-T wees erop dat de Vlaamse economie erg intensief is in het gebruik van grondstoffen en energie. Een duurzame ontwikkeling in Vlaanderen is pas mogelijk als de economische groei in grote mate ontkoppeld wordt van de milieu-impact en het materiaal- en energiegebruik. Volgens de Raad moeten de strategische en operationele doelstellingen van de beleidsnota concreter worden om dit te kunnen realiseren. De beleidsnota stelde ook vragen bij het draagvlak voor het natuur- en milieubeleid. De cijfers in MIRA-T 2003 spraken dit echter tegen. De Minaraad ondersteunde het belang van participatie en maatschappelijke gedragenheid en vroeg de minister hiervoor de nodige acties te ondernemen. De regering beloofde in de nota werk te maken van een klimaatbeleid op lange termijn. De Minaraad pleitte echter voor een ambitieuzer klimaatbeleid, deed concrete voorstellen om de Kyotodoelstellingen te halen en gaf aan welke emissiereducties Vlaanderen op termijn moet realiseren. De Raad wees ook op de grote uitdagingen inzake de 'fijnstof'-problematiek en de geluidsoverlast. Ten slotte was de Minaraad verheugd dat de regering het idee van een transitie management naar een duurzame samenleving opnam in de beleidsnota.

Het **Milieujaarprogramma (MJP) (Advies 2005/12)** is een belangrijk document in het decretaal vastgelegde planningsproces van het Vlaamse milieubeleid. Het wordt meestal in december, samen met de begroting, ingediend bij het Vlaams Parlement; in 2004 was dit echter niet het geval. De Minaraad betreunde deze gang van zaken, temeer daar de regering het MJP pas in februari 2005 voorlopig vaststelde. De Raad pleitte daarom voor een betere afstemming tussen de politieke beleidscyclus en de milieubeleidsplanning. Hij stelde voor om het MJP en de beleidsbrief eventueel samen te voegen. Uit het MJP bleek duidelijk dat ongeveer een derde van de projecten en maatregelen vertraging had opgelopen. Het nog te realiseren deel van de doelstellingen was vaak groot en het systeem van indicatoren nog niet optimaal genoeg om de milieudoelstellingen op een efficiënte manier op te volgen en te controleren. De Raad stelde daarom opnieuw voor om de afstemming met de MIRA-rapporten verder te verbeteren. De Minaraad wees ten slotte op de belangrijke daling van de beschikbare middelen voor het milieubeleid. De Raad was ervan overtuigd dat dit zou leiden tot bijkomende vertraging bij de realisatie van de decretaal vastgestelde doelstellingen.

Een specifiek bestuurlijk aspect in het beleidsdomein Leefmilieu is de aansturing van het wetenschappelijk onderzoek. Een globaal onderzoekskader beschrijft de onderzoeklijnen waarbinnen de Vlaamse overheid op middellange termijn haar wetenschappelijk onderzoek inzake milieu plant. Midden 2005 besliste de Vlaamse minister van Leefmilieu om op basis van dit middellange termijn onderzoekskader een minder uitgebreid, jaarlijks te actualiseren onderzoekskader op te maken dat zich toespitst op enkele onderzoeksprioriteiten. Het **onderzoekskader 2006 (Advies 2005/22)** was hiervan het resultaat. De Minaraad vond het bestaan van een globaal onderzoekskader een stap vooruit, maar vroeg wel een verdere integratie van de onderzoeksprogramma's en pleitte voor het openbaar maken van de onderzoekskaders. De Raad stelde ook vast dat de themaoverschrijdende prioriteiten niet gelinkt werden aan de milieuverstoringsketen. Het leek de Raad eveneens aangewezen om duidelijk aan te geven welke criteria gehanteerd werden om wetenschappelijke onderzoeksprioriteiten al dan niet te weerhouden. Ten slotte waarschuwde de Raad voor dubbel werk. Zowel in het milieurapport (MIRA) als in het onderzoekskader wordt aandacht besteed aan de evaluatie van het gevoerde beleid.

DUURZAME ONTWIKKELING

Als breder beleidskader voor het milieubeleid heeft de Minaraad altijd veel aandacht gehad voor duurzame ontwikkeling. Na een gezamenlijke oproep aan de Vlaamse Regering om werk te maken van een volwaardige Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (STRADO), brachten de Minaraad en de SERV in april 2005 een gezamenlijk advies uit met een reeks **bestuurlijke aanbevelingen voor een STRADO (Advies 2005/16)**. De Raden pleitten uitdrukkelijk voor de oprichting van een beleidscel duurzame ontwikkeling. Een effectieve strategie duurzame ontwikkeling impliceert ook een breed politiek en maatschappelijk engagement. Daarom vroegen de SERV en de Minaraad om een ‘multistakeholder’-forum op te richten, bestaande uit vertegenwoordigers van de overheid, economische actoren en maatschappelijke groepen en belast met de ontwikkeling en opvolging van de strategie. Daarbij spraken ze zich uit voor een centrale rol voor het Vlaams Parlement. De twee adviesorganen vonden het Pact van Vilvoorde het best beschikbare vertrekpunt om te komen tot een Vlaamse STRADO. Het Pact van Vilvoorde moet wel versterkt worden door een maatschappelijk interactieproces. Daarnaast moet de Vlaamse Regering het Pact aanvullen met een langetermijnvisievorming en aandachtspunten vanuit de internationale, Europese en federale beleidsontwikkelingen op het gebied van duurzame ontwikkeling. Beide Raden pleitten ook voor aanvullende strategische projecten en coöperatie-initiatieven. Ten slotte suggereerden de SERV en de Minaraad de toevoeging van een ‘institutioneel plan’ aan het Pact.

Kort daarna verwelkomden de Minaraad en de SERV de start van de voorbereidingen voor een **Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling (NSDO) (Briefadvies 2005/24)**. Voor de Raden was de keuze van prioritaire thema’s en samenwerkingsinitiatieven erg belangrijk om het doel en de inhoud van een nationale strategie goed af te lijnen. Beide Raden vroegen ook om de bestuurlijke aspecten in de strategieontwikkeling in te passen. Een samenwerkingsakkoord om het regionale en federale beleid te integreren in een nationale strategie achtten ze onvermijdelijk, maar onvoldoende. Verder pleitten de Raden voor een goede betrokkenheid van maatschappelijk actoren. Om de kennis te versterken en de capaciteit op te bouwen, wezen de Raden naar het belang van uitwisseling met andere landen en regio’s.

Eind november 2005 werd een voorontwerp tot **Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO) (briefadvies 2005/44)** principieel goedgekeurd. De Minaraad gaf toen aan slechts een gedetailleerd advies te zullen afleveren wanneer alle projecten, maatregelen en acties concreter zouden zijn.

BETER BESTUUR

Halfweg 2005 stelde de Vlaamse Regering enkele wijzigingen voor aan het decreet over de **verzelfstandigde milieuagenschappen (Briefadvies 2005/28)**. De regering wilde onder meer dat de milieurapportering (MIRA) een taak van de VMM zou blijven. De Minaraad vond deze keuze aanvaardbaar als de goede samenwerking met de natuurrapportering (NARA), de wetenschappelijke onafhankelijkheid van MIRA, de goede afstemming met de rest van het wetenschappelijk onderzoek van het beleidsdomein en ten slotte de goede doorwerking van de onderzoeksresultaten naar de milieuplanning gegarandeerd bleven. De Vlaamse Regering wou ook de beleidsvelden ‘lucht en hinder’ van de VMM overhevelen naar het departement. Met het oog op een meer coherente aanpak van themaspecifieke taken pleitte de Minaraad voor een clustering van de thema’s energie, lucht en hinder in het Vlaams Energieagentschap (VEA) en voor een sterke afstemming van het luik ‘natuurlijke rijkdommen’ van de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie (ANRE) met de opdracht ‘voorraadbeheer’ van OVAM.

Het **programmadecreet ter begeleiding van de begroting 2006 (Briefadvies 2005/39)** regelde onder meer de oprichting van een Eigen Vermogen bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (EV INBO). De Minaraad erkende het belang van het EV INBO en benadrukte de faciliterende en bijkomende rol van het EV INBO ten aanzien van het INBO. Andere opdrachten zoals het verwerven van gronden en het ter beschikking stellen van personeel aan het Vlaamse Gewest, behoorden volgens de Raad niet tot de taakstelling van het EV INBO.

17

In oktober 2005 wou de Vlaamse Regering het stelsel van milieuplanning – zowel op gemeentelijk, provinciaal en gewestelijk niveau – vereenvoudigen via een **wijziging van het decreet Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid (Advies 2005/36)**. Minaraad en SERV vonden de voorstellen voor wijziging van de lokale milieuplanning echter voorbarig. De beide Raden vonden het niet goed dat de regering al een voorafname deed op het debat over de volgende Samenwerkingsovereenkomst. Om tot een globale samenhangende regeling te komen, was een grondiger debat in een ruimer perspectief nodig. Ook de uitwerking van de wijziging aan de gewestelijke planning kon beter. Slechts sommige van de bestaande knelpunten werden aangepakt. De Raden pleitten daarom voor een grondige globale hervorming van de gewestelijke planning, waarin alle bestaande knelpunten in hun onderlinge samenhang worden aangepakt.

2.2 Instrumenten

In een gezamenlijk advies toonden de Minaraad en de SERV zich voorstander van het concept **integrale milieuvorwaarden (Advies 2005/19)**. Dit omwille van de potentiële meerwaarden op het vlak van rechtszekerheid, rechtsgelijkheid, administratieve vereenvoudiging, gebruiksvriendelijkheid, milieuwinst en de mogelijkheid tot het herschikken van mensen en middelen ten voordele van de toepassing en handhaving van milieuvorwaarden. Toch voldeden het regelgevend kader noch de uitwerking in twee specifieke pilootpakketten voor garages en schrijnwerkerijen om deze onverkort in werking te laten treden. Bijkomende stappen zijn noodzakelijk om tot een goed werkend systeem te komen. Verder formuleerden beide Raden nog enkele concrete aanbevelingen over het decretale kader, de voorliggende pakketten integrale voorwaarden voor garages en houtbewerkingsbedrijven en over het flankerend beleid.

De Vlaamse Regering wilde in 2005 de regelgeving omtrent de **schorsende werking van het beroep bij milieuvergunningen (Advies 2005/29)** wijzigen, zodat bedrijven gebruik mogen maken van een vergunning 'in eerste aanleg', ook als er nog een beroepsprocedure loopt. Met uitzondering van het VOKA, onderschreef de Minaraad dit voorstel niet. Het komt de snelheid ten goede waarmee bedrijven hun plannen kunnen uitvoeren, maar het heeft nadelen op het vlak van de rechtszekerheid, de kwaliteit van de beslissing en de inspraak voor de burger. De Minaraad vond dat de regering de mogelijke gevolgen van haar voorstel onvoldoende had onderzocht. Bovendien had ze geen alternatieven afgewogen. De Minaraad suggereerde daarom Vlarem I en II te actualiseren en te verduidelijken en om het aantal gevallen waarin een vergunning nodig is, te beperken. Daarnaast moest ook de kwaliteit van vergunningen 'in eerste aanleg' verbeteren. Indien een conflict ontstaat tussen een bedrijf en omwonenden, is het trouwens beter om grondig te bemiddelen ten einde lange juridische procedures te voorkomen. Ten slotte moet de Raad van State aangemoedigd worden tot snellere uitspraken.

De Minaraad en de SERV formuleerden een gezamenlijk advies over de **aanpassing van de regels voor SEVESO-bedrijven** op basis van de Europese Richtlijn 2003/105 EG (Advies 2005/37). Beide Raden vonden het positief dat er een ontwerp van samenwerkingsakkoord tot stand kwam tussen de federale staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Belangrijke elementen in het ontwerp van samenwerkingsakkoord en de richtlijn waren de grotere betrokkenheid van de (onder)aannemers en de aanpassingen van drempelwaarden en het toepassingsgebied. De Raden betreurden de laattijdige omzetting

van de gewijzigde richtlijn. Ze vroegen een verduidelijking en uitbreiding van de huidige toelichting, een betere doorwerking en wisselwerking met het ruimtelijk beleid in Vlaanderen en een aanpassing van de openbaarheidsaspecten aan de recente regelgeving. Ten slotte suggereerden de SERV en de Minaraad vaste beslissingstermijnen voor de overheid. De uitbreiding van het toepassingsgebied, de verkorte en vaste beslissingstermijn mogen niet leiden tot een verminderde kwalitatieve beoordeling. De overheidsdiensten moeten zich hiertoe organiseren, aldus de Raden.

Om meerdere **Vlaremregels** te harmoniseren met de Europese regelgeving en om fouten in Vlarem recht te zetten, wijzigde de Vlaamse Regering het **uitvoeringsbesluit (Briefadvies 2005/41)**. De Minaraad onderschreef dit initiatief, maar vond de integratie van de Europese regels in Vlarem onvoldoende. In feite werden ze gewoon toegevoegd aan Vlarem zonder rekening te houden met de specifieke Vlaamse situatie. Zo overlaptten verschillende rubrieken elkaar, waardoor de indelingslijst van Vlarem onduidelijk en vaag werd. Vlarem kreeg op die wijze het karakter van een stapelbesluit, hetgeen de Vlaamse milieuregelgeving nodeloos complex maakte. Daarom vroeg de Raad om het ontwerpbesluit grondig te herwerken.

Eind december 2005 stelde de Vlaamse Regering via het **verzameldecreet (Advies 2005/47)** enkele wijzigingen voor aan de procedures bij milieuvergunningen. De regering wou zo tegemoet komen aan problemen die in de praktijk opgedoken waren. De Minaraad ging akkoord met het voorstel om ervaringen uit de handhaving mee te nemen bij de besluitvorming over milieuvergunningen, maar wou, naast de toezichthoudende ambtenaren, niet de burgemeester, maar het college van burgemeester en schepenen toevoegen aan de lijst van personen of instanties die een verzoek kunnen indienen om vergunningsvoorwaarden te wijzigen. Het voorstel van de regering om de overheid die in eerste aanleg bevoegd was voor de vergunningverlening, ook bevoegd te laten voor wijzigingen of aanvullingen, schorsingen en opheffingen, leek vooral voordelen in te houden. Maar het risico bestaat dat lagere overheden systematisch beslissingen van hogere overheden ongedaan zullen maken en er zo een carrousel ontstaat van vergunningsbeslissingen. Echte oplossingen zijn niet voor handen, zo geeft ook de Minaraad toe. De beste optie is wellicht nog het openbaar maken van alle beslissingen omtrent milieuvergunningen. De Raad verklaarde zich akkoord met de verruiming van de periode waarbinnen de aanvraag voor de vervanging van een vergunning kan ingediend worden. Ook al ging de Raad

ervan uit dat de aanpassing niet zou volstaan om rond 2007 een piek aan te vernieuwen vergunningen op te vangen. Daartoe zijn flankerende maatregelen nodig, die enerzijds de bedrijven ertoe aanzetten om de vergunningsaanvragen gespreid in de tijd in te dienen en die anderzijds toelaten dat de overheden ook in de piekperiode de vergunningstermijnen respecteren.

In 2005 ontving de Minaraad adviesvragen over twee **programmadecreten (Briefadvies 2005/20 en 2005/39)**. De Raad focuste steeds op de artikelen met een sterke milieu- en natuurinvalshoek. Hij waardeerde dat de programmadecreten zich toespitsten op financiële aspecten en nagenoeg geen inhoudelijk punten bevatten, zoals dit hoort in begrotingsdocumenten.

Dringende maatregelen of kleinere wijzigingen aan decreten worden vaak gebundeld in een verzameldecreet. Het **verzameldecreet Leefmilieu en Energie (Advies 2005/47)** bevatte echter ook minder dringende en meer fundamentele wijzigingen, zoals wijzigingen aan het Bodemsaneringsdecreet. Bij deze aanpak uitte de Minaraad bedenkingen.

2.3 Milieuhygiëne & energie

ENERGIE EN KLIMAAT

20 De Minaraad vindt vrijwillige overeenkomsten een potentieel waardevol instrument in het milieu- en energiebeleid. Het laat toe om de ondernemingen voldoende vrijheid te geven in het bereiken van milieudoelstellingen. De **auditconvenant over energie-efficiëntie in de industrie (Advies 2005/2)** is er zo één, maar overtuigde echter niet. Het ambitieniveau van de auditconvenant was te laag. Bovendien bestond het risico dat eventuele bijsturingen binnen afzienbare termijn onmogelijk zouden worden. Ook de kwaliteit van het auditplan was volgens de Raad niet gegarandeerd. De externe deskundige moet een belangrijker rol spelen in de opmaak van het energieplan. Daarnaast moet ook de overheid zelf een actievere rol opnemen. De convenant bevatte tevens slechts enkele vage en weinig indrukwekkende sancties. Daarom suggereerde de Minaraad het opleggen van een boete per kg CO₂, of het verplicht laten uitvoeren van maatregelen met een bepaalde (lagere) rendabiliteit.

De Raad van State schorste op 23 december 2004 artikel 15 van het Vlaamse besluit ter **bevordering van de elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (Briefadvies 2005/6)**. De Vlaamse Regering wilde het artikel begin 2005 wijzigen zodat er geen geografische beperkingen opgelegd worden aan de herkomst van de groenestroomcertificaten. De Minaraad benadrukte dat de groenestroomcertificaten

de hoeksteen van het Vlaamse beleid vormen ter promotie van de hernieuwbare energie. De Raad bleef echter bezorgd over de juridische robuustheid van de regeling. De sector van de hernieuwbare energie was niet gebaat bij een nieuwe juridische procedure die het systeem opnieuw onderuit kan halen. Ten slotte herhaalde de Raad het belang van een stabiel decretaal en reglementair kader, een correcte marktomgeving, een structurele vraag vanuit de klanten en een contractuele marktomgeving.

In april 2005 formuleerde de Minaraad zeven duurzame randvoorwaarden bij de promotie van **bio-energie** in Vlaanderen (**Advies 2005/17**). (1) De ontwikkeling van bio-energie is belangrijk, maar de allereerste prioriteit van het klimaatbeleid moet gaan naar het besparen van energie. (2) De bronnen van biomassa en de conversietechnieken die het minst CO₂ uitstoten, moeten prioritair gestimuleerd worden. Strategische milieupactanalyses, gebaseerd op de volledige levenscyclus van de productie en het gebruik van bio-energie, zijn absoluut noodzakelijk om ook de uitstoot van andere vervuilende stoffen tot het minimum te herleiden. (3) Het gebrek aan beschikbare ruimte maakt dat de productie van biobrandstoffen in Vlaanderen via energieteelten de geringe doelstellingen niet kan halen. De Minaraad vroeg in dat kader aandacht voor de totale milieudruk bij de teelt van energiegewassen. (4) Vanuit milieuoogpunt is het niet aangewezen om alle organische afvalstromen te verwerken via verbranding met energierecuperatie. (5) De economische ondersteuning vanuit de overheid moet gebeuren in functie van de bijdragen van de verschillende bio-energieopties aan het milieu- en klimaatbeleid. Daarnaast moet er een duidelijk kader komen voor de ondersteuning van warmteproductie uit biomassa, gezien de hoge energetische efficiëntie van deze toepassing. (6) Investeerders in projecten voor hernieuwbare energie hebben nood aan een stabiel beleidskader. Via concrete pilotprojecten kan de Vlaamse overheid zelf op korte termijn aantonen welke rol bio-energie kan spelen. (7) De internationale dimensie van bio-energie moet volledig meegenomen worden in het Vlaamse ondersteuningsbeleid. Dit veronderstelt garanties voor zowel de bescherming van het milieu (en de biodiversiteit) in de landen waar de biomassa geproduceerd wordt, als voor de voedselvoorziening in de wereld.

De Europese Unie verplicht Vlaanderen tot het introduceren van een energiecertificering van gebouwen. Om het **invoeren van het energieprestatiecertificaat (EPC)** vlot te laten verlopen, werkte de Vlaamse Regering in 2005 een **stappenplan** uit (**Advies 2005/30**). De Minaraad stond achter de doelstelling van het EPC. Het moet enerzijds informatie verstrekken over de energetische kwaliteiten van een gebouw, zodat potentiële kopers of huurders het energieverbruik kunnen vergelijken en afwegen. Anderzijds informeert het EPC over mogelijk te nemen kosteneffectieve maatregelen om de energieprestaties van het gebouw te verbeteren. In Vlaanderen is dit geen overbodige luxe vermits de Vlaamse gebouwen tot de minst energie-efficiënte van Europa behoren. Maar de Raad betreurde dat de Vlaamse Regering beroep moest doen op de maximale uitsteltermijn tot 2009, terwijl ze de inhoud van de richtlijn al van 2002 kende. De Minaraad pleitte verder nog voor het invoeren van het EPC in de sociale verhuursector vanaf 2008 i.p.v. 2009 en voor het belonen van de voorlopers die al een energieaudit lieten uitvoeren. Ook het vermijden van administratieve lasten en hoge kosten, het uitwerken van een sluitend toezichtstelsel en van meer bevorderende maatregelen stonden op de verlanglijst van de Raad. Ten slotte pleitte de Minaraad voor voldoende communicatie en overleg en voor een centrale databank met energiecertificaten die voor het grote publiek toegankelijk is.

22 Het **besluit ter bevordering van elektriciteitsopwekking in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties (Advies 2005/49)** moest de Europese Richtlijn ter bevordering van warmtekrachtkoppeling (WKK) implementeren, alsook de Vlaamse besluiten over de voorwaarden voor kwalitatieve WKK en over het WKK-certificatensysteem samenvoegen. Het doel was meer duidelijkheid creëren en de versnippering van wetgeving verminderen. De Minaraad beoordeelde het besluit positief, maar vroeg aan de overheid om in haar beleid duidelijk aan te geven in welke gevallen Europese en Vlaamse referentierendementen gehanteerd (moeten) worden. Voor de berekening van de warmtekrachtbesparing suggereerde de Raad een aanpassing zodat een aantal energiebesparende elementen toch nog steun kunnen krijgen, terwijl gasturbines waarvan de stoom enkel dient voor de productie van elektriciteit, daarvan uitgesloten worden. Ten slotte stemde de Minaraad in met de voorgestelde aanvraagprocedure. De Raad ging er wel van uit dat de rekenregels en referentierendementen definitief worden vastgelegd op het moment van de aanvraag en niet op het moment van de definitieve goedkeuring, die pas kan komen na het keuringsverslag.

Ook in het **verzameldecreet (Advies 2005/47)** kwam WKK aan bod. De Vlaamse Regering verduidelijkte daarin welke activiteiten de netbeheerder mag ondernemen op het vlak van levering en productie van elektriciteit en aardgas. Bovendien stelde

ze voor om de openbare dienstverplichting tot levering van een ononderbroken minimum hoeveelheid elektriciteit aan wanbetalers, uit te breiden naar huishoudelijke afnemers zonder geldig leveringscontract. Ten slotte wou de Vlaamse Regering een garantie van oorsprong invoeren voor elektriciteit afkomstig uit WKK. De Raad kon zich vinden in de motivatie maar wees wel op verschillende onduidelijkheden, zoals onder meer op het gevaar van vermenging van garanties van oorsprong en certificaten. De Minaraad vroeg ook te onderzoeken of de problematiek rond de dienstverplichting zich enkel toespitste op de huishoudens. Bovendien had de Raad twijfels of deze regeling de stimulans voor investeringen in PV-installaties niet zou verminderen wanneer gezinnen riskeren van een hoger tarief te moeten betalen voor hun resterende elektriciteitsverbruik.

Het Elektriciteitsdecreet maakt het mogelijk om **openbaredienstverplichtingen** op te leggen aan netbeheerders, onder andere **ter bevordering van rationeel energiegebruik (Advies 2005/50)**. Tussen 2004-2005 werd aan elk gezinshoofd een spaarlamp, een douchekop of een energiemeter aangeboden. Tussen 2006-2007 zou elk ander gezinlid een spaarlamp moeten krijgen. Om tegemoet te komen aan de kritiek over de gratis verdeling van de spaarlampen, stelde de Vlaamse Regering voor om vanaf 2006 te werken met een kortingsbon van 5 euro. Daarnaast wou ze de netbeheerders verplichten om een gratis energieboekhouding aan te bieden aan onderwijsinstellingen en aan welzijns- en gezondheidsvoorzieningen. De Minaraad is een voorstander van het gebruik van openbaredienstverplichtingen om milieudoelstellingen te realiseren. De Raad vond de beperkte wijziging echter een gemiste kans, want de regeling was aan een grondige herziening toe. De Raad verwees daarbij naar de aanbevelingen van de Klimaatconferentie die stelde dat de overheid meerjarenplannen moet opmaken met aandacht voor beter voorspelbare en volgehouden energiepremies, actie- en middelverbintenissen en een betere communicatie. De twee voorgestelde aanpassingen konden wel op de steun van de Minaraad rekenen. De Raad wees er wel op dat een energieboekhouding maar werkelijk zin heeft als ze gepaard gaat met een opvolging in de instelling die ze bijhoudt. Dus niet enkel de scholen, ook de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen dienen een verantwoorde-lijke aan te duiden om de energieboekhouding op te volgen, de resultaten te interpreteren en de aanbevelingen uit te werken. Bovendien moeten deze instellingen bijgestaan worden bij de effectieve uitvoering van energiebesparende maatregelen.

AFVAL EN BODEM

Het Bodemsaneringsdecreet verplicht de beheerder van een verontreinigde grond om de bodemverontreiniging te saneren. Maar de beheerder is niet altijd aansprakelijk voor de verontreiniging waardoor hij de kosten moet proberen te verhalen op de aansprakelijke. Bovendien komen de saneringskosten soms volledig ten laste van de overheid omdat ze zo hoog zijn dat ze de draagkracht van de saneringsplichtige overstijgen. De **oprichting van een bodemsaneringsfonds per bedrijfssector (Advies 2005/31)** dat de bodemsaneringswerken uitvoert in ruil voor een financiële bijdrage die de betrokken bedrijven in het fonds storten, had volgens de SERV en de Minaraad heel wat voordelen. De kosten worden solidair gedragen binnen de betrokken sector en gespreid door de jaarlijkse bijdragen. Bovendien is de fondsbeheerder een grotere marktpeler die betere prijzen kan bedingen. De kosten die de saneringsplichtigen zo kunnen besparen, worden geschat op 20%. De Vlaamse Regering had het ontwerp van decreet uitgewerkt met voornamelijk de problematiek van de droogkuissector in het achterhoofd. Maar de voorgestelde regeling biedt niet voor alle sectoren een werkbare oplossing. De regeling bevatte ook nog te veel onduidelijkheden die de uitvoering in het gedrang kunnen brengen. Zo drongen Minaraad en SERV aan op een duidelijkere regeling voor het berekenen van de bijdragen. Beide Raden vroegen ook meer waarborgen voor de transparantie van de financieringsstromen. Ze beklemtoonden verder dat sectorale bodemsaneringsfondsen niet alle financieringsproblemen inzake bodemsanering zullen oplossen. De komende jaren blijven belangrijke budgettaire inspanningen van de Vlaamse overheid nodig. De regering mag het decreet inzake bodemsaneringsfondsen niet aangrijpen om die inspanningen stil te leggen.

In het **verzameldecreet (Advies 2005/47)** stelde de Vlaamse Regering nog enkele wijzigingen aan het Bodemsaneringsdecreet voor. Het betrof een aanpassing van het begrip 'grond' en een herziening van de regeling tot vrijstelling van de saneringsplicht. Enkele nevenaangepassing beoogden verder een vermindering van het aantal transacties dat als overdracht van grond wordt gekwalificeerd. De Minaraad vond de voorstellen in het algemeen een stap vooruit, maar merkte op dat nog heel wat knelpunten overbleven. Zo vroeg de Raad onder meer om het begrip 'rechtsvoorganger' beter te omschrijven en de passage 'gebruik voor beroep of bedrijf' uit de vrijstellingsvoorwaarde bij te sturen.

Het verzameldecreet voorzag ook een scheiding tussen afval en uitgegraven bodem. Daarmee wou de regering een oneigenlijk gebruik van het Afvalstoffendecreet bij aanwending van uitgegraven bodem vermijden. De impact van de wijziging hing

echter sterk af van de verdere invulling in Vlarebo. Volgens de Raad mocht het alvast niet de bedoeling zijn om het opvullen van putten met verontreinigde grond aan het Afvalstoffendecreet te onttrekken. De Minaraad wou daarom meer duidelijkheid over de gevolgen van het voorstel.

WATER

Op 22 en 23 februari 2005 bespraken de delegatieleiders van de **Internationale Scheldec commissie (ISC) de samenwerking met wetenschappers (Briefadvies 2005/4)**. Aangezien een correcte positionering van die samenwerking ten opzichte van het maatschappelijk overleg belangrijk was, formuleerde de Minaraad vooraf een aantal aanbevelingen voor de Vlaamse delegatieleider. Zo vond de Minaraad dat de ISC de inbreng van wetenschappelijke instellingen vooraf goed moet situeren om de ‘onafhankelijkheid’ van die inbreng duidelijk te kunnen inschatten. De Raad stelde verder dat de wetenschappelijke inbreng de maatschappelijke toetsing op zijn correctheid kan beoordelen en die toetsing effectiever en efficiënter kan maken. Maar die beoordeling gebeurt dan bij voorkeur door ‘onafhankelijke wetenschappelijke instellingen’.

In een gezamenlijk advies waardeerden de Minaraad en de SERV dat in februari 2005 voor de eerste maal een voorontwerp van **waterbeleidsnota (Advies 2005/8)** ter advisering voorlag. De Raden vonden het een goede zaak dat de waterbeleidsnota werd beschouwd als een aanbouwnota en dat de strategische waterbeleidsplanning werd opgevat als een iteratief proces. Maar, met uitzondering voor ‘duurzaam omgaan met water’, ontbraken de doelstellingen volledig. Het decreet Integraal Waterbeleid ging uit van het watersysteem, de waterbeleidsnota hanteert als uitgangspunt de waterketen. De afstemming tussen beide documenten is essentieel, maar ontbrak in de nota. Ook krijtlijnen voor de opmaak van plannen en de inzet van instrumenten waren niet voorzien. Bijgevolg testten de lagere overheidsniveaus al een aantal procedures uit, terwijl de kaders nog ontbraken. De beide Raden stelden ook vast dat de afstemming met zowel het milieubeleid als met de andere beleidsdomeinen onvoldoende uitgewerkt was. De waterbeleidsnota schiep geen duidelijkheid over het financieel plaatje. Wellicht overschreden de wensen en verwachtingen de beschikbare budgettaire ruimte. Om de prioriteiten vast te leggen, vroegen de Raden een raming van de kosten en de baten van de voorgestelde initia-

tieven. In de waterbeleidsnota vonden de beide Raden evenmin een spoor van visievorming over de financiering van het integraal waterbeleid en over de verrekening van de kosten aan de gebruikers en de veroorzakers. Minaraad en SERV vroegen om daarover dringend een maatschappelijk overleg op te starten. Ze pleitten verder nog voor een versnelde 'capacity building' bij de overheden en de betrokkenen. Ten slotte vroegen ze de spoedige operationalisering van het integraal waterbeleid. Dit betekende onder meer de afbakening van de (deel)bekkens en de afwerking van een goed regelgevend kader inzake integraal waterbeleid.

In 2004 begon de Minaraad met de uitwerking van het **participatieproject rond lokaal waterzuiveringsbeleid**. In een laatste fase van het proces legden het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) en de Minaraad een algemene enquête voor aan alle gemeentelijke milieuraden. Dit resulteerde halfweg 2005 in een HIVA-rapport en een advies ter zake (**Advies 2005/26**). De enquête leerde dat de lokale milieuraden de scheiding van hemel- en afvalwater steunden. Ze verwachtten wel ondersteuning voor wie zijn water 'sorteert' en schaarden zich achter het principe 'de verdunner betaalt'. Daarnaast vonden de lokale milieuraden dat het Vlaamse Gewest en de gemeenten nauwer moeten samenwerken met elkaar.

Het **programmadecreet ter begeleiding van de aanpassing van de begroting 2005 (Briefadvies 2005/20)** bood een alternatief aan voor het berekenen van de afvalwaterheffing voor bedrijven die in het jaar voor een heffingsjaar geen metingen konden uitvoeren omwille van procedurele of technische redenen. De Minaraad had hierover geen fundamentele opmerkingen. Om misbruiken te voorkomen, drong de Minaraad wel aan dat de overheid de randvoorwaarden nauwgezet in de gaten zou houden. Enkel bedrijven die de drie voorgaande jaren hun heffing lieten berekenen op basis van meet- en bemonsteringsgegevens en waarvan het productieproces en de geloosde vuilvracht in tussentijd niet veranderd is, mochten volgens de Raad in aanmerking komen voor de afwijking. Daarnaast stelde het programmadecreet voor om deze alternatieve berekeningswijze retroactief toe te passen op de betwistingen uit het verleden. De Minaraad zag daarin mogelijkheden om de lijst met aanslepende vorderingen te beperken. Om dezelfde reden vroeg de Raad een oplossing te zoeken voor de tegoeden uit faillissementen en de tegoeden ten aanzien van federale overheidsdiensten.

foto©Ignace Decanq

Het **verzameldecreet (Advies 2005/47)** schraptte het verplichte advies van de afdeling Milieu-inspectie voor de plaatsing van private waterzuiveringsinstallaties. De Minaraad had daar geen bemerkingen bij. Het decreet stelde ook voor om de vaststelling en de bekendmaking van de eerste bekken- en deelbekkenbeheersplannen te verschuiven naar eind 2007. De Raad betreurde dit uitstel, maar vroeg om van dit uitstel dan ook daadwerkelijk gebruik te maken om de plannen goed voor te bereiden.

MILIEU & GEZONDHEID

Voortbouwend op de hoorzitting van 13 januari 2005 formuleerde de Raad in maart een advies op eigen initiatief over de wijze waarop **milieukwaliteitsnormen** bepaald worden en over de juridische verankering van het normstelsel (**Advies 2005/15**). Om de juridische en maatschappelijke draagkracht en de transparantie te vergroten, pleitte de Raad voor een meer eenduidige definiëring van milieukwaliteitsnormen, streefwaarden enzovoort; zowel op Vlaams als op Europees niveau. De Raad was voorstander om de milieukwaliteitsnormen en –beleidstaken uit titel II van het Vlareem te halen en op te nemen in een apart besluit in uitvoering van het decreet Algemene Bepalingen Milieu (DABM). De Raad stelde voor om ook streefwaarden in het DABM op te nemen en om de richtwaarden – in tegenstelling tot Europa – wel te behouden. Voor de totstandkoming van de normen onderscheidde de Raad vijf essentiële stappen. Vooreerst moet de overheid een globaal aanvaard niveau van effecten op de mens en het milieu vastleggen, vervolgens komt de selectie van de te normeren stoffen aan de beurt. De wetenschappelijke onderbouwing van het voorstel tot kwaliteitsnormen vormt de derde stap. Voor het definitief vaststellen van de richt- en de grenswaarden is een toetsing van de impact en een maatschappelijke afweging vereist. Ten slotte moet de overheid een politieke beslissing nemen na het advies van de strategische adviesraad. De Minaraad merkte op dat Vlaanderen nog een hele reeks normen moet vaststellen. Uitgaande van meer gedetailleerde gegevens over gezondheids- en milieueffecten, de resultaten van kosten-batenanalyses en een transparante maatschappelijke inbreng, kan het aangewezen zijn om strengere normen te hanteren dan internationaal bepaald is. De Raad suggereerde eveneens om de waarden en berekeningsmodellen om de tien jaar te evalueren.

2.4 Open ruimte

PLATTELANDSBELEID & LANDBOUW

In maart 2005 formuleerden Minaraad en SERV een gezamenlijk advies over het toekomstige **Vlaamse strategie inzake plattelandsontwikkeling (Advies 2005/14)**. Aanknopingspunt was het nieuwe voorstel van Europese plattelandsverordening dat een belangrijke stap betekent in de richting van duurzame ontwikkeling van het platteland. De Raden ondersteunden deze inbedding van het plattelandsbeleid in het kader van duurzame ontwikkeling, maar vroegen dat het evenwicht tussen de drie pijlers van duurzame ontwikkeling ook zou doorgetrokken worden op het niveau van de concrete maatregelen en de financiële middelen. Tevens wezen ze op het zeer specifieke karakter van het Vlaamse platteland. Voor Vlaanderen ligt de uitdaging dan ook niet zozeer in het tegengaan van de ontvolking van de plattelandsgebieden, maar eerder in het behoud van de eigenheid van de plattelandsgebieden en het tegengaan van suburbanisatie. Daarom moet Vlaanderen veel meer aandacht hebben voor het multifunctionele karakter, voor verweving en voor versterking van de diversiteit op het platteland. De Raden wezen ook op het grote aantal actoren die actief zijn op het platteland. Ze vroegen om de veelheid aan actoren van het platteland mee te betrekken in het beleid voor het platteland. De SERV en Minaraad benadrukten bovendien dat de milieu-uitdagingen op het platteland nog groot zijn. Ten slotte wezen ze op de onduidelijkheid over de toekomstige Europese middelen voor het platteland. De financiering van het plattelandsbeleid mag niet in het gedrang komen door de financiering van Natura 2000 en omgekeerd.

In het **programmadecreet ter begeleiding van de begroting 2006 (Briefadvies 2005/39)** wou de Vlaamse Regering zeer lage stopzettingsvergoedingen voor mest vermijden, zoals dit in 2003 in de pluimveesector het geval was. Daarom stelde ze voor om in de toekomst rekening te houden met bewezen overmachtsituaties bij de vaststelling van de vergoeding. De Minaraad steunde deze wijziging, weliswaar met één opmerking. Indien de gemiddelde veebezetting kleiner wordt dan de gemiddelde veebezetting zoals vastgesteld volgens het stopzettingsdecreet, dan moet de stopzettingsvergoeding berekend worden op basis van die lagere gemiddelde veebezetting.

De Vlaamse Regering nam zich eind 2005 voor om in te stemmen met het internationale verdrag dat een algemeen bindend kader verschaft voor de bescherming van plantgenetische **hulpbronnen voor voeding en landbouw (Briefadvies 2005/51)**. Dit verdrag vormt eveneens de basis voor een multilateraal stelsel waarbij alle partijen toegang hebben tot de hulpbronnen en delen in de commerciële voordelen. De

Mineraad wees op het belang van het in stand houden van genetische bronnen om de diversiteit in deze bronnen te behouden en te versterken. De Raad ging bijgevolg akkoord met het ontwerp van instemmingsdecreet.

REGIONALE LANDSCHAPPEN

Elk jaar maakt AMINAL, afdeling Natuur evaluatieverslagen op van de **regionale landschappen (Adviezen 2005/23 en 2005/42)**, waarin de afdeling aangeeft of de regionale landschappen hun functie vervullen en of ze beantwoorden aan de erkenningscriteria. De Mineraad brengt vervolgens advies uit op basis van het werkingsverslag van de regionale landschappen en het evaluatieverslag van de afdeling Natuur. In tegenstelling tot de vorige jaren vroeg de administratie dat de Mineraad zich zou toespitsen op één onderdeel: de mate waarin een regionaal landschap een bijdrage geleverd heeft aan natuurbehoudinitiatieven en aan de versterking van het draagvlak voor het natuurbehoud binnen het werkingsgebied. De reden hiertoe was de geplande hererkenningsprocedure van de meeste regionale landschappen tijdens het najaar van 2005. De Raad ging in op de specifieke adviesvraag, maar opteerde toch voor een volledige toetsing van de acht erkenningscriteria voor het RL Meetjesland en het RL Haspengouw, omdat zij in 2005 niet aan de beurt waren voor de hererkenningsprocedure. De Mineraad gaf de werking van de regionale landschappen Zenne, Zuun en Zoniën; Noord-Hageland en Dijleland een positief advies voor het werkingsjaar 2004. De regionale landschappen West-Vlaamse Heuvels; Vlaamse Ardennen; Houtland; Haspengouw; Kempen en Maasland ontvingen een positief advies mits enkele bemerkingsen. De Raad onthield zich echter ten opzichte van de adviesvraag over het RL Meetjesland. Later op het jaar adviseerde de Raad positief over de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap Houtland. Ook de uitbreiding van het werkingsgebied met het zuidelijke gedeelte van de gemeente Wingene werd positief onthaald.

In het najaar beoordeelde de Mineraad de werking van de **regionale landschappen als beleidsinstrument** om het draagvlak voor natuur te bevorderen (**Advies 2005/43**). Zo vroeg de Mineraad onder meer een snelle bijsturing en in het algemeen een krachtiger sturing op Vlaams niveau. Een inhoudelijke afbakening van de doelen en taken van de regionale landschappen is eveneens aangewezen. De Raad verwachtte uitdrukkelijk een inhoudelijke afstemming tussen de verschillende doelen

en taken van de regionale landschappen. Tevens moet de Vlaamse Regering de rol van de regionale landschappen ten aanzien van andere draagvlakinstrumenten (zoals bosgroepen, natuurerenigingen) verduidelijken. Een strategisch onderbouwde visie op de regionale landschappen ontbreekt immers. Het kerntakendebat ziet een belangrijke toezichtfunctie van het Vlaamse Gewest. De Raad vroeg of de Vlaamse overheid deze toezichtfunctie effectief en krachtig zou invullen. Diverse administraties zijn hierbij betrokken. Structureel overleg tussen de betrokken administraties en tussen het Vlaamse Gewest en lokale overheden is noodzakelijk. Ten slotte pleitte de Minaraad voor het beperken van de werkingsgebieden tot de meest waardevolle landschappelijke en ecologische gebieden.

INSTRUMENTEN OPEN RUIMTE

In het Vlaamse regeerakkoord 2004-2009 staat te lezen dat de Vlaamse Regering werk wil maken van een optimalisatie van de instrumenten voor de open ruimte. De Minaraad publiceerde in mei 2005 een studie over de **financiële instrumenten voor natuur, bos en landschap (Studie en Briefadvies 2005/25)**. De Raad onderzocht daarin 57 financiële instrumenten (hoofdzakelijk subsidies). Daarbij legde de Raad de klemtoon op de doelstellingen, de betrokken doelgroepen, de geldstromen en de wijze waarop de overheid aandacht heeft voor de elementen die inspelen op de effectiviteit van de instrumenten. Het beleid voor natuur, bos en landschap zit verspreid over verschillende beleidsvelden met elk hun eigen juridische onderbouwing. De Minaraad hield doorheen het begeleidende briefadvies een pleidooi voor meer samenhang tussen de financiële instrumenten voor natuur, bos en landschap ten einde tegenstrijdige doelstellingen weg te werken, de samenwerking tussen de betrokken actoren te vergroten en om onnodige kosten te vermijden.

De Vlaamse Regering voerde in 2003 een **vrijstelling van successierechten in voor bossen en voor gronden gelegen in VEN-gebied (Briefadvies 2005/11 en 2005/39)**. De bedoeling van deze fiscale steunmaatregel in VEN-gebieden was het ondersteunen van de grondeigenaars bij de uitvoering van de plannen die de Vlaamse overheid binnen de VEN-gebieden wil realiseren. Het wijzigingsvoorstel van februari 2005 schrapt enkele beperkende voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze maatregel. Een half jaar later bracht de regering via een programmadecreet nog een kleine wijziging aan om een georganiseerde bezwaarprocedure in te stellen tegen een negatief advies van de administratie. De Minaraad adviseerde telkens positief.

Het **verzameldecreet (Advies 2005/47)** stelde voor om recreatief medegebruik in natuurrezervaten toe te laten. De Raad ging hiermee akkoord maar betreunde dat

weidelijke jacht ook als recreatief medegebruik bestempeld werd. Daarnaast wou de Vlaamse Regering nog drie wijzigingen aan het Bosdecreet doorvoeren. Het betrof de korte-omloop-houtteelt, aanplantingen met kerstbomen en de definitie van bebossing. De Minaraad ging hiermee akkoord, maar wees er wel op dat met de voorgestelde rotatietijd voor korte-omloop-houtteelt het gevaar bestaat dat hakhout als korte-omloop-houtteelt bestempeld wordt en daardoor niet meer onder het Bosdecreet zou vallen. De Raad stelde daarom voor om de omlooptijd in de definitie van korte-omloop-houtteelt te verlagen tot maximum 5 jaar. De Vlaamse Hoge Bosraad onderschreef deze standpunten echter niet.

2.5 Ruimtelijke ordening & mobiliteit

RUIMTELIJKE ORDENING

Met de **wijziging van het decreet Ruimtelijke Ordening** wilde de Vlaamse Regering de verjaringsmogelijkheden voor bouwmissdrijven verruimen, de ruimtelijke verweving van functies stimuleren en de overgangsregeling met betrekking tot de gemeentelijke verplichtingen versoepelen (**Briefadvies 2005/3**). Met het oog op een duurzaam ruimtelijk beleid vroeg de Raad om te onderzoeken of de regelgever de verjaring van bouwmissdrijven ook in andere dan 'kwetsbare' gebieden kon uitsluiten. Gezien de noodzaak om in Vlaanderen zo efficiënt mogelijk met de schaarse beschikbare ruimte om te springen, was de Minaraad het eens met een ruimtelijke verweving van functies. De Raad merkte wel op dat dit geen vrijgeleide mocht zijn voor allerhande 'zonevreemde' activiteiten. Hij vroeg daarom dat deze regeling pas in voege zou treden als ze kon begeleid worden door een uitvoeringsbesluit dat de interpretatie ervan ondubbelzinnig vastlegt. Het oorspronkelijke decreet Ruimtelijke Ordening voorzag ook een overgangsregeling voor een reeks verplichtingen voor gemeenten. Aangezien in 2005 geen enkele gemeente daaraan voldeed, ging de Minaraad akkoord met de voorgestelde verlenging van de overgangstermijn. Maar om de druk op de ketel te houden wenste de Raad wel de sanctieregeling te behouden. Tegelijk vroeg hij aan de Vlaamse Regering een concreet stappenplan met ondersteunende en begeleidende maatregelen die de gemeenten moeten stimuleren om deze nieuwe timing te halen.

Ter ondersteuning van het toekomstige beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) wenst de Vlaamse Regering twee strategi-

sche adviesraden op te richten: de **strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (SARO) en de Vlaamse Woonraad (Briefadvies 2005/40)**. De Mineraad spitste zich op eigen initiatief toe op het oprichtingsdecreet van de eerstgenoemde adviesraad en benadrukte dat de oprichting van de SARO moest passen binnen de filosofie van ‘Beter Bestuurlijk Beleid’ en uitvoering moest geven aan de strategische krachtlijnen. Aangezien ruimtelijke ordening een horizontaal beleidsdomein is, vroeg de Raad om de mogelijkheid te voorzien dat de SARO kan ingaan op relevante dossiers met een duidelijke ruimtelijke impact die buiten de eigen bevoegdheid vallen. Andersom moeten andere strategische adviesraden ook kunnen ingaan op de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid. In die context pleitte de Raad voor een nieuwe stijlfiguur, nl. de gemeenschappelijk te beantwoorden adviesvragen. Daartoe is het belangrijk dat alle nodige informatie in een vroege fase toegankelijk is voor alle betrokken adviesraden. Een evenwichtige en representatieve samenstelling van de vertegenwoordigers van het middenveld is eveneens noodzakelijk. Volgens het ontwerpdecreet zou de Vlaamse Regering de leden van de SARO aanduiden. De Mineraad verkoos echter dat het decreet aangaf welke organisaties in de SARO kunnen zetelen. De relatie tussen de SARO en de VLACORO was niet duidelijk. Aangezien de VLACORO hervormd wordt tot een onafhankelijke technische adviescommissie ten dienste van de Vlaamse Regering en ten dienste van de SARO, kan dit leiden tot tegenstrijdige adviezen. Daarom vroeg de Raad een duidelijke taakverdeling van de beide organen. Ten slotte wees de Raad ook op het gevaar dat er decretaal geen maatschappelijke inbreng meer voorzien wordt in de procedure van de RUP's als de VLACORO tot een technische adviescommissie omgevormd wordt. De Mineraad stelde daarom voor dat de Vlaamse Regering de SARO in de fase van het voorontwerp verplicht om advies moet vragen over gewestelijke RUP's met een strategisch belang.

Omdat de bestemming van gewestplannen steeds vaker gewijzigd wordt door ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's), vreesde de Vlaamse Regering voor een toevloed aan uitzonderingsdossiers om gronden in niet-decretaal vastgelegde gebieden aan landinrichting te onderwerpen. Het **verzameldecreet (Advies 2005/47)** wijzigde daarom de decretale formulering zodat in vergelijkbare gebieden die aangewezen worden in de RUP's, de landinrichting ook van toepassing wordt. Daarop herhaalde de Mineraad zijn vraag naar basisregels voor de basisopdrachten van RUP's. Om een goede kijk te hebben op de volledige verzameling instrumenten, voorschriften en maatregelen die al in RUP's toegepast werden, pleitte de Raad bovendien voor de opmaak van een transparant en toegankelijk register.

foto©Anneleen De Smedt

In de tweede helft van het jaar ontving de Raad een specifiek dossier met een sterke link met ruimtelijke ordening, namelijk het **Vlaamse jeugdbeleidsplan (Advies 2005/38)**. De Minaraad ging dieper in op de beleidsrotondes ‘op kamp’, ‘mobiliteit’ en ‘ruimte’ van het ontwerpbeleidsplan jeugd. De bevoegde minister plande een stimulerend beleidskader voor jeugdverblijven en kampen. De Minaraad ondersteunde dit, maar vroeg om voldoende rekening te houden met de regels van goede ruimtelijke ordening, de draagkracht van de omgeving en de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Bovendien pleitte de Raad voor het zoeken naar structurele oplossingen. In de beleidsrotonde ‘mobiliteit’ was sprake van meer autonome, duurzame en veilige mobiliteit. De Raad stelde echter vast dat concrete operationele doelstellingen en acties voor duurzame mobiliteit ontbraken. Bovendien beperkte het plan zich voornamelijk tot het STOP-principe (stappen, trappen, openbaar vervoer, privé-autovervoer). De Raad had eerder al gepleit voor het actief ontraden van het privé-autovervoer en zou eerder uitgegaan zijn van een STO-principe. Verder vroeg de Raad meer aandacht voor het thema trage wegen. Bij de beleidsrotonde ‘ruimte’ wou de regering meer aandacht voor de specifieke noden van kinderen en jongeren en pleitte hij voor een geïntegreerde doelgroepenbenadering. De Raad onderschreef dit zolang het niet in strijd is met een gebiedsgerichte benadering. De Minaraad stond ook positief tegenover de vraag tot vertegenwoordiging van de jeugd in VLACORO. De vraag tot bekrachtiging en uitvoering van het ‘Charter voor jeugd, natuur en bos’ ondersteunde de Raad eveneens, voor zover het ontwerpplan geen nieuwe elementen toevoegde aan het charter zonder overleg met de betrokken partijen. Ten slotte ondersteunde de Raad de vraag naar meer speelruimte voor kinderen en jongeren, maar beperkte de vraag niet louter tot speelbossen. De aandacht moet gaan naar het ontdekken van het buitengebied in het algemeen en naar de uitbreiding van de groene ruimte.

33

DELSTOFFEN

Het **Grinddecreet** gaat uit van de geleidelijke afbouw van de grindwinning in Limburg tegen 1 januari 2006. De Vlaamse Regering wilde deze datum vervangen door een einddatum die samenvalt met het tijdstip waarop de ontginningsquota bereikt worden (**Briefadvies 2005/9**). De Minaraad erkende dat het voorstel een oplossing moest bieden voor de opgelopen vertragingen bij de ontginning, maar kon zich enkel vinden in het voorstel als de wijziging niet inging tegen de optie om op korte termijn de grindwinning in Limburg stop te zetten. Daarom had de Raad

problemen met het pleidooi van de memorie van toelichting voor verdere grindwinning, zelfs na het bereiken van het productiequotum. De Raad wees verder op de onduidelijkheid omtrent de reikwijdte van het ontginningsrecht dat de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) via een concessieovereenkomst kon verwerven. Ten slotte herinnerde de Raad de overheid eraan dat ze het algemeen oppervlaktedelfstoffenplan ter advisering moest voorleggen aan de Minaraad, conform het Oppervlaktedelfstoffendecreet.

Dit Oppervlaktedelfstoffendecreet verplicht de Vlaamse Regering om een **Algemeen Oppervlaktedelfstoffenplan (AOD)** op te maken, waarin een lange termijnbeleid voor het beheer van de oppervlaktedelfstoffen werd aangegeven (**Advies 2005/45**). In het algemeen stond de Raad positief tegenover het initiatief en waardeerde hij de bereidwilligheid van de overheid om informatie te verlenen over dit plan. Inhoudelijk besteedde het AOD echter te weinig aandacht aan het effect van de ontginning op mens en milieu; de invalshoek was voornamelijk socio-economisch. De Raad pleitte daarom voor een gedegen onderzoek naar de milieu-impact van ontginningen en naar milderende maatregelen. De overheid was daar immers decretaal toe verplicht, aangezien de oppervlaktedelfstoffenplannen moeten voldoen aan de essentiële kenmerken van een milieueffectrapportage. Het was echter niet duidelijk voor welke oppervlaktedelfstoffenplannen dit gold. Aangezien het AOD de grote contouren van het beleid uitstippelde, meende de Raad dat het aan de eisen van een plan-MER zou moeten voldoen. Meer in het algemeen benadrukte de Raad ten slotte dat de Vlaamse Regering meer aandacht moet besteden aan alternatieven. Daartoe moet de overheid de noodzakelijke gegevens verstrekken en de normerings- en regelgevingsproblemen verhelpen. Pas dan zou het correcte vervangingspotentieel duidelijk worden. Bovendien moet het AOD de milieuvoordelen van het hergebruik van secundaire stromen sterker in de verf zetten.

HAVENS

Met behulp van de expertise uit de West-Vlaamse milieuraden die direct of indirect met de haven van Zeebrugge te maken hebben, bracht de Minaraad een unaniem advies uit over het **strategisch plan voor de haven Brugge-Zeebrugge (Advies 2005/34)**. De Raad was tevreden dat hij om advies gevraagd werd, maar fundamentele aanbevelingen van een eerder advies uit 2002 werden niet opgevolgd. Zo ontbrak bijvoorbeeld de afstemming van de algemene beleidslijnen uit een Langetermijnvisie voor de Vlaamse havens en de strategische plannen van de verschillende zeehavens. Hierdoor moeten sommige keuzes nog gemaakt worden terwijl er al heel wat inspanningen geleverd zijn. Ook de strategische plannen

onderling werden niet afgestemd op elkaar. De Raad voorspelde daarom ontgoocheling en onbegrip zodra het complementaire Vlaamse havenbeleid vorm zou krijgen. Het betrekken van de doelgroepen kon niet geslaagd genoemd worden. Verschillende maatschappelijke groeperingen hebben de klankbordgroep bij het strategisch plan voor de haven van Brugge-Zeebrugge ervaren als een uitlaatklep, maar niet als een overlegforum. De kans om het maatschappelijk draagvlak voor het havenbeleid te verhogen, werd niet gegrepen. Maar volgens de Raad was het nog niet te laat om meer en beter te communiceren en om een participatief proces op te zetten. Meer toegankelijke documenten die niet enkel voor experts bestemd zijn, zijn daarbij cruciaal. Als typische overslaghaven zal de haven van Zeebrugge wellicht minder invloed ondervinden van klimaatgerelateerde Europese richtlijnen zoals bv. de Richtlijn over de nationale emissieplafonds. Toch miste de Minaraad in het strategisch plan voor de haven van Zeebrugge een verwijzing naar deze problematiek. Vanuit sociaal oogpunt kwam ook tewerkstelling onvoldoende aan bod. De Raad wees bovendien op het ontbreken van finale keuzes, alle mogelijkheden waren opengelaten. In een compatibel Vlaams havenbeleid is dit echter onhoudbaar. De Raad vond wel terug wat hij in 2002 suggereerde rond zuinig ruimtegebruik en de manier om daarin sturend op te treden. De compensatie en de concrete invulling van het begrip ‘zuinig ruimtegebruik’ had de Minaraad wel beter uitgewerkt willen zien als het over bufferzones gaat. Het strategisch plan Brugge-Zeebrugge zorgde ervoor dat een aantal voor de hand liggende investeringen konden doorgaan. Maar als de besluitvorming omtrent de Vlaamse havens aan het vastgestelde tempo zou doorgaan, vreesde de Minaraad dat er een probleem kon ontstaan met de actualiteitswaarde van het strategisch plan.

MOBILITEIT

Naar aanleiding van de Vlaamse klimaatconferentie en het zogenaamde ‘wegenvignetdebat’ dat door de SERV georganiseerd werd, bracht de Minaraad in november 2005 zelf een studiedocument uit over de **invoering van een heffingsysteem voor het Vlaamse wegverkeer** en een begeleidende oriëntatienota (**Oriëntatienota 2005/46**). De Minaraad opteerde voor een slimme kilometerheffing, die onder meer rekening kan houden met de plaats (platteland vs. verstedelijkt gebied) en het tijdstip van de verplaatsing (piek- of daluren), met de milieukeurmerken van het voertuig en het rijgedrag. Zo wordt niet zozeer het vrachtwagen- of autobezit, maar wel

het gebruik ervan op een eerlijke manier belast. Dit systeem stuurt aan op het principe 'de vervuiler betaalt'. Omdat dit heffingsstelsel vrij complex is, stelde de Minaraad voor om eerst het zware vrachtovervoer (+3,5 t) aan te pakken en in een volgende fase ook het personenvervoer op deze wijze te belasten. De fasen moeten elkaar snel opvolgen om ten volle van de effecten te kunnen genieten.

De invulling van de kilometerheffing kan op twee manieren gebeuren: een maximale formule waarbij ook externe kosten van het wegverkeer gedekt worden of een budgetneutrale heffing waarbij de gemiddelde chauffeur evenveel belast wordt als voorheen. In dit laatste geval komen de extra inkomsten dan enkel van de buitenlandse weggebruikers. Indien de overheid ook rekening houdt met de externe kosten, zal de opbrengst van de heffing hoger zijn. De regering kan deze dan aanwenden voor meerdere doeleinden, zoals bv. het verhogen van sociale uitkeringen of het verlagen van de sociale lasten. De Minaraad verkoos de maximale formule, maar kon zich ook vinden in de budgetneutrale variant. De opbrengsten van de slimme kilometerheffing moeten in elk geval geïnvesteerd worden in initiatieven die een duurzame mobiliteit bevorderen. De regering kan deze middelen eveneens gebruiken om de externe ecologische en sociale kosten van het verkeer te milderen. In beide formules zouden ook onzichtbare opbrengsten een rol spelen: minder congestie, minder luchtvervuiling, minder ongevallen en dus minder verkeerslachtoffers. Deze onzichtbare opbrengsten zijn belangrijke maatschappelijke baten: externe kosten worden immers vermeden (en zullen in andere beleidsdomeinen voor extra budgettaire ruimte zorgen).

2.6 Participatie & lokale besturen

Het Verdrag van Aarhus is een erg 'levend' verdrag, dat permanent verder ingevuld wordt. De voornaamste pijlers van het verdrag zijn de toegang tot milieu-informatie, de inspraak en de toegang tot de rechter. Naar aanleiding van een adviesvraag die de Minaraad begin 2005 ontving over een Vlaams ontwerp van **implementatierapport over het Verdrag van Aarhus (Advies 2005/10)** ging de Raad in dit advies bondig na wat de inhoud is van het Verdrag en welke invulling het kreeg. Het advies bevatte verder een samenvatting van de stand van zaken op Europees en op Vlaams niveau. In de mate van het mogelijke werd bij de verschillende tekstonderdelen aangegeven waar meer informatie te vinden is die kan helpen bij de uitvoering van het verdrag. Bij de meeste onderdelen van het overzicht van de Vlaamse situatie formuleerde de Raad aanbevelingen om de uitvoering van het verdrag verder te verbeteren. Deze betreffen voornamelijk de passieve en actieve openbaarheid van milieu-informatie en de inspraakprocedures.

foto©Dirk Uyttendaele

De Minaraad vond het positief dat de regering werk maakte van het decreet ter begeleiding **van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de Vlaamse havens (Briefadvies 2005/32)**. Dit draagt bij tot de preventie van ongevallen en helpt milieuschade vermijden. Het decreet bevat ook een specifieke regeling betreffende de toegang tot bepaalde informatie. De Raad vreesde dat het voorontwerp niet strookte met de internationale en Europese regelgeving omtrent de toegang tot milieu-informatie, zoals bv. het Verdrag van Aarhus. Daarnaast merkte de Raad op dat onderdelen van de regeling ‘toegang tot informatie’ overbodig waren, omdat ze al op algemene wijze geregeld worden door het decreet Openbaarheid van Bestuur. Voor andere aspecten koos het voorontwerp voor een absolute geheimhouding van informatie. Dit strookte niet met het feit dat het decreet Openbaarheid van Bestuur bedoeld was als een algemene minimumregeling. De Raad was van oordeel dat de informatie over (risicovolle) ladingen en de te volgen vaarroute in principe openbaar moet zijn. Een absolute geheimhouding van al die informatie gaat volgens de Raad te ver.

Het decreet Openbaarheid van Bestuur bood anno 2005 enkel een kapstok aan om Aarhus uit te voeren. Daarom was er nood aan een uitvoeringsbesluit om uitvoering te geven aan de internationale en Europese regelgeving over het verspreiden van milieu-informatie. De Vlaamse Regering koos ervoor om de juridisch afdwingbare bepalingen ter **verspreiding van milieu-informatie (Advies 2005/35)** beperkt te houden. De Minaraad vond dat de overheid een visie moest ontwikkelen die het ter beschikking stellen van milieu-informatie kaderde in de doelstellingen betreffende participatie, onderbouwde beleidsvoorbereiding en –evaluatie. De regering zou ook zicht moeten hebben op de wijze waarop ze deze visie stapsgewijs in de praktijk wil omzetten. De reguleringssimpactanalyse (RIA) bij het ontwerpbesluit bevatte enkele relevante ideeën terzake, maar in het document werd enkel beargumenteerd waarom ze niet juridisch werden uitgewerkt. Het gaf niet aan of die ideeën gerealiseerd zouden worden en zo ja, hoe en wanneer dit zou gebeuren. De Minaraad pleitte ten slotte ervoor om documenten zoals milieuvergunningen, MBO's en regeringsdocumenten die voor de besluitvorming relevant zijn, op actieve wijze te gaan verspreiden.

De SERV en Minaraad verwelkomden ook de **actievoorstellen voor doelgroepen-beleid in industrie en landbouw (Advies 2005/48)**. Ze vonden het positief dat de milieuoverheid werkt aan een betere betrokkenheid bij het beleid, maar dit mag zich

niet beperken tot doelgroepen in de enge zin. Het moet voldoende gericht zijn op alle actoren. Naast overleg moet ook aandacht besteed worden aan andere vormen van consultatie. De Raden pleitten in dat opzicht voor de kennisopbouw van participatieve methoden. Stimulering van overheidsinterne samenwerking met het oog op een betere integratie en afstemming van het milieubeleid was volgens de Raden positief, maar sterk afhankelijk van een aantal kritische succesfactoren die te maken hebben met de bestuurlijke cultuur. Het uitwerken van een milieubeleid op maat moest volgens Minaraad en SERV flexibel ingevuld worden. De oprichting van bilaterale overlegfora werd onderschreven op voorwaarde dat ze transparant zijn en met duidelijke agenda's werken.

De beheersovereenkomst 2002-2006 met de VRT liep in 2005 bijna ten einde, daarom bereidde de Vlaamse Regering een nieuwe **beheersovereenkomst 2007-2011** voor (**Briefadvies 2005/27**). Hierbij lanceerde ze een bevraging over de VRT en nodigde alle Vlamingen en alle organisaties uit om deel te nemen aan het debat over de opdracht van de openbare omroep. De Minaraad ging akkoord met de doelstellingen van de beheersovereenkomst 2002-2006. De eigenheid van de VRT lag volgens de Raad in de objectiviteit van de verslaggeving, het niet-commerciële karakter van de omroep en het toespitsen op de verschillende doelgroepen van de samenleving. De VRT is geschikt om achtergrondinformatie te verstrekken. Maar de Raad hoopte ook dat de openbare omroep zou proberen om in te werken op de attitude en het gedrag van zijn publiek ten aanzien van het leefmilieu. De Minaraad stelde eveneens voor om het perspectief van het sociaal-economische programma-onderdeel dat de VRT met de SERV realiseert, uit te breiden van louter het sociaal-economische naar duurzame ontwikkeling. De Minaraad is bereid om daaraan mee te werken. De VN stelde in 2005 dat de media een belangrijke taak hebben in het promoten van duurzame ontwikkeling. Daarbij aansluitend vroeg de Minaraad meer aandacht van de VRT voor de principes van duurzame ontwikkeling, al dan niet in combinatie met natuur- en milieueducatieve programma's op bv. Ketnet. Samen met niet-gouvernementele organisaties die zich inzetten voor natuur en milieu, zou de VRT een partnerschap kunnen aangaan om deze VN-doelstelling te realiseren.

3. **Capitum selectum: Op zoek naar ecologische, sociale en economische vooruitgang**

Hoe meten we duurzame ontwikkeling?

PROF. TIM JACKSON, UNIVERSITY OF SURREY EN
SUSTAINABLE DEVELOPMENT COMMISSION VAN
HET VERENIGD KONINKRIJK

Elke samenleving heeft een mythe nodig om zich op te richten. Bij ons is dit de mythe van de economische groei. Dit is de reden waarom de groei van het Bruto Nationaal Product (BNP) jaar na jaar de politiek en de media blijft bekoren. Nochtans zijn er nieuwe indicatoren zoals de maatstaf van binnenlandse vooruitgang (measure of domestic progress, MDP) die aangeven hoe ver we verwijderd zijn van onze doelstellingen. Fig. 1 vergelijkt de economische groei (Gross domestic product, GDP) met de MDP over de laatste vijftig jaar. Indicatoren zoals de MDP houden rekening met de sociale en milieukosten van ons onvermoeibare streven om het BNP te doen groeien. De resultaten spreken voor zich:

- Het BNP heeft een hoge vlucht genomen, maar de MDP stabiliseert.
- Het verschil is erg duidelijk tijdens de laatste dertig jaar: de MDP zakte in de jaren tachtig en is nog niet terug op het topniveau van 1976.
- Ondanks verbeteringen van lucht- en waterkwaliteit stegen de milieukosten met 300% tijdens de laatste vijftig jaar (zie fig. 3).
- Sociale kosten zijn met 600% gestegen in dezelfde periode, waarbij vooral de verdertienvoudiging van

Het begrip 'duurzame ontwikkeling' heeft de voorbije decennia zijn plaats in het beleidsdebat verworven. Toch ligt het soms onder vuur omdat het te vaag is en moeilijk concreet te maken zou zijn. Niemand kan er echter om heen dat de verzoening van onze economische ontwikkeling met sociale rechtvaardigheid en ecologische duurzaamheid vandaag de dag hoe dan ook een centraal vraagstuk is. Om dit debat te stofferen, presenteert de Minaraad in dit jaarverslag een vertaling van een boeiende paper over dit thema, geschreven door professor Tim Jackson voor de New Economics Foundation, 'Chasing Progress, Beyond measuring economic growth', NEF 2004. De paper bevat cijfers voor het Verenigd Koninkrijk, maar wel-

de kosten van criminaliteit en de verviervoudiging van de kosten als het gevolg van de scheidingen opvallen (zie fig. 4).

- Inkomensongelijkheid steeg met een factor zeven tijdens de laatste vijftig jaar.
- De MDP-indicator vertoont meer gelijkenis met gegevens over levensvoldoening en tevredenheid (life-satisfaction), die niet gestegen zijn tijdens de laatste dertig jaar, dan met het BNP.
- De 'verborgen' kosten van toekomstige klimaatverandering en grondstoffenuitputting vormen een aanzienlijke bedreiging voor de economische stabiliteit op lange termijn.

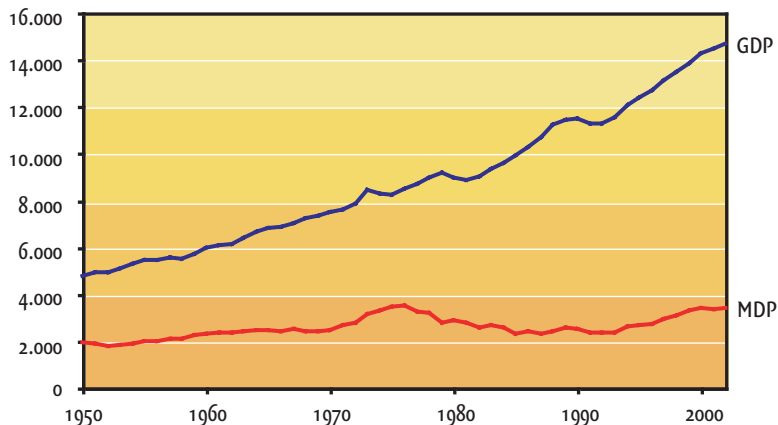
Samengevat: de systematische afwijking tussen MDP en BNP vormt een uitdaging voor het beleid voor duurzame ontwikkeling en doet twijfels rijzen bij de mythe van de economische vooruitgang.

licht zijn de conclusies op hoofdlijnen toepasbaar op elk Europees land.

Het onderwerp van deze tekst sluit aan bij vroeger werk van de Minaraad over indicatoren voor duurzame ontwikkeling. De Raad blijft promotor van alle waardevolle inzichten die zinvol kunnen zijn bij de uitwerking van strategieën voor duurzame ontwikkeling. Dit gaat van het globale niveau in CSD-context, de Europese Strategie die herzien wordt, het Belgische niveau met z'n plannen en rapporten, tot op het Vlaamse niveau. De Raad kijkt daarom reikhalzend uit naar de aangekondigde concretisering en uitvoering van de Vlaamse

figuur 1 | vergroening van de GDP

1995 pounds sterling

De groei zit op het goede spoor...

Er bestaat geen twijfel over: we leven in een tijdperk van nooit geziene economische voorspoed. Het nationale inkomen is in reële termen verdrievoudigd tijdens een halve eeuw. We zijn driemaal beter af dan onze grootouders: hogere inkomens, warmere huizen, meer keuzemogelijkheden, betere communicatie, snellere wagens, nieuwe gadgets, etc. Dit zijn de vruchten van een buitengewone stijging in consumentenuitgaven tijdens de laatste decennia. De indruk bestaat alvast dat 'things can only get better'.

Strategie voor Duurzame Ontwikkeling. Het onderwerp van dit 'capitulum selectum' sluit aan bij de intentie van het ontwerp van deze Vlaamse Strategie Duurzame ontwikkeling om een geïntegreerde index voor duurzame ontwikkeling te hanteren.

De Minaraad is het niet noodzakelijk eens met elke uitspraak in deze vertaling. Hij is wel van mening dat dit verhaal in een context van duurzame ontwikkeling inspirerend kan zijn.

... maar hoe zit het met de kwaliteit van het leven?

Zoals velen, van Mahatma Gandhi tot de cult pop-groep Black-eyed Peas, reeds aangaven: meer is niet altijd beter. Teveel eten zorgt voor een bevolking met overgewicht. Het snel groeiend verkeer leidt tot congesties. Meer wapens maken de straten onveilig. Eindeloze keuzemogelijkheden maken ons gekweld en opgejaagd. Hoge koolstofverbranding brengt het klimaat in gevaar. Overdreven commercialisering erodeert sociale waarden en zet zingeving onder druk.

We zijn dus getuige van een periode van buitengewone economische vooruitgang. Maar voortdurende groei is niet gelijk aan duurzame groei, zelfs niet in economische termen. Als het gaat over welzijn, vanuit sociaal en milieuoogpunt, is het niet de groei maar de kwaliteit van het leven en het milieu dat telt. Tony Blair erkende dit in z'n voorwoord bij de UK Strategy for Sustainable Development, die trouwens 'A Better Quality of Life' als titel kreeg:

"We have failed to see how our economy, our environment and our society are all one. And that delivering the best possible quality of life for us all means more than concentrating solely on economic growth."

Dit rapport geeft aan dat om een betere kwaliteit van het leven te bekomen, vandaag en voor de toekomstige generaties, er gelijktijdig voldaan moet worden aan vier voorwaarden:

- Sociale vooruitgang die tegemoet komt aan de noden van iedereen.
- Effectieve bescherming van het milieu.
- Voorzichtig gebruik van natuurlijke rijkdommen.
- Behoud van hoge en stabiele niveaus van economische groei en tewerkstelling.

Elke doelstelling vormt reeds een uitdaging op zich. Wat kan er gedaan worden om ze te bereiken? Zijn deze doelstellingen sowieso gezamenlijk te bereiken? Dit is alvast de enorme uitdaging voor duurzame ontwikkeling in de éénentwintigste eeuw. Een antwoord is nog lang niet gevonden.

Vooruitgang meten

Het is geen nieuws te stellen dat het BNP geen goede indicator is voor vooruitgang. Zelfs in de jaren zestig waarschuwde wijlen Senator Robert Kennedy reeds dat het BNP: *“is indifferent to the decency of our factories and the safety of streets alike. It does not include the beauty of our poetry or the strength of our marriages, the intelligence of our public debate or the integrity of our public officials. The (GDP) measures neither our wit nor our courage, neither our wisdom nor our learning, neither our compassion nor our devotion to our country. It measures everything, in short, except that which makes life worthwhile.”*

Economisten en politici hebben het moeilijk om deze vaststelling te accepteren. Het onvermoeibare streven naar economische groei is één van de belangrijkste kenmerken van het beleid van de laatste vijftig jaar. In die zin vormt de hierboven geciteerde duurzaamheidsstrategie van het Verenigd Koninkrijk een diepe breuk met het traditionele denken. Maar, indien we ervan uit gaan dat meer economische groei niet automatisch leidt tot een betere levenskwaliteit: hoe moeten we dan wel de vooruitgang meten van deze onvatbare doelstelling?

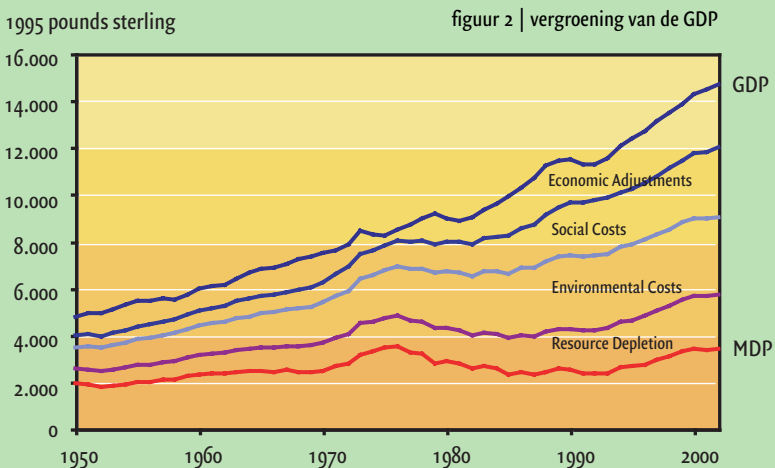
Eén benadering bestaat erin om de bestaande economische indicatoren aan te passen door een aantal baten en kosten mee te tellen die gewoonlijk niet meegeerekend worden. Als een stap in deze richting heeft het Britse NEF (New Economics Foundation) de ‘Maatstaf van Binnenlandse Vooruitgang’ (*measure of domestic progress, MDP*) berekend om de vooruitgang in de richting van duurzame ontwikkeling te meten. Deze indicator combineert economische groei, kosten voor het milieu, grondstoffenuitputting en sociale factoren in één samengestelde maatstaf. Deze gegevens samen geven een sterke indicator voor het behalen van doelstellingen van duurzame ontwikkeling.

De resultaten van deze oefening zorgen echter voor oncomfortabel leesmateriaal. De volgende sleutelcijfers illustreren het groeiende verschil tussen BNP en MDP tijdens de laatste vijftig jaar:

- Het BNP per capita verdrievoudigde sinds 1950, terwijl de MDP niet eens verdubbelde.
- Het BNP steeg met 80% sinds 1975, de MDP daalde sterk tijdens de jaren tachtig en geraakt slechts moeizaam terug op het niveau van het midden van de jaren zeventig.
- De gemiddelde groeivoet van de MDP was amper de helft van het BNP tijdens de laatste vijftig jaar.
- Kosten voor het milieu stegen met 300% sinds 1950, sociale kosten stegen met 600%.
- De MDP is aan een inhaaloperatie bezig tijdens het laatste decennium, met hogere groeicijfers dan het BNP in bepaalde jaren, maar deze groei lijkt te haperen tijdens de laatste twee jaar van de studie.

Wanneer we de vooruitgang in het beleid voor duurzame ontwikkeling willen meten, is de MDP potentieel een goede indicator aangezien het mogelijk is om de cijfers op te splitsen in de verschillende duurzaamheidsfactoren. Fig. 2 toont welke gegevens afgetrokken moeten worden van het BNP om tot de MDP-index te komen. Uit deze analyse blijkt dat sociale kosten, milieukosten en grondstoffenuitputting aanzienlijk bijdragen tot een index die lager ligt dan het BNP.

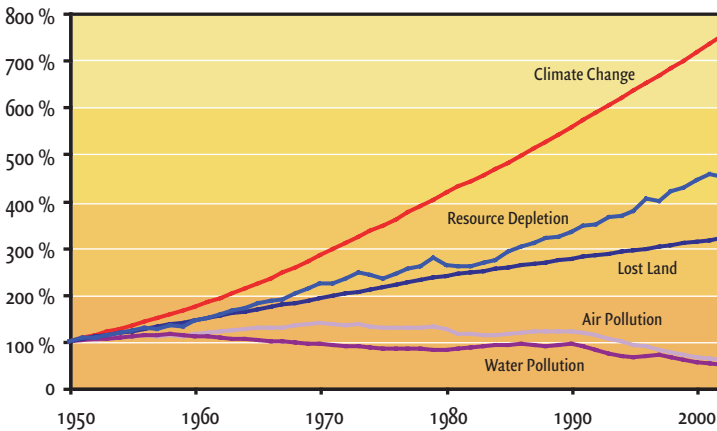
43

PROPERDER EN GROENER?

De meest opvallende correctie van het BNP is de rol van de milieukosten. Gedurende een lange periode vormden de milieukosten de grootste hap uit het gecorrigeerde BNP. Op het eerste zicht lijkt dit in tegenstelling met de beweringen van de Britse regering die stelt dat de bedrijven vandaag efficiënter zijn dan ooit, de rivieren properder zijn dan vroeger en dat ook de steden vandaag groener zijn. Fig. 3 geeft aan dat deze beweringen gedeeltelijk juist zijn. Het milieubeleid dat sinds de jaren zeventig ingevoerd werd, hoe onpopulair het ook was op dat ogenblik, heeft een sleutelrol gespeeld in de vermindering van vervuilende emissies in de atmosfeer en de rivieren. Als gevolg hiervan zijn de kosten voor water en luchtvervuiling met ongeveer vijftig procent gedaald sinds het begin van de jaren negentig.

figuur 3 | milieukost van groei

Er is echter geen reden voor zelfgenoegzaamheid. Deze belangrijke winsten worden overschaduwd door een aantal andere en meer lastige kosten: het langzame verlies van vruchtbare grond en natuurlijke habitats, de voortdurende uitputting van minerale grondstoffen en de stijgende ‘verborgen’ kosten van de klimaatverandering.

Deze verborgen kosten zijn verschillend van de meeste andere kosten die opgenomen worden in de MDP: we voelen de impact er niet onmiddellijk van. De piek van deze kosten zal gedragen moeten worden door de toekomstige generaties. Recente klimaatbeleidsmaatregelen zullen de groei afremmen waarmee deze kosten toeneemen. Onze cumulatieve schuld ten opzichte van de toekomstige generaties is vandaag 650% hoger dan in 1950, zelfs rekening houdend met de verdiscontering van de kosten die hoofdzakelijk in de toekomst vallen.

foto©Ignace Decanq

De houding tegenover deze toekomstige kosten kan vergeleken worden met het afsluiten van een kapitaalverzekering om een hypotheek af te betalen waarbij men de premies vergeet te betalen. Elk jaar groeit het bedrag aan dat we eigenlijk opzij zouden moeten zetten voor de afbetaling. Op een dag zal de bank beslag leggen op de eigendom. Op dezelfde manier kunnen de kosten voor klimaatverandering op een gegeven moment zorgen voor een ontsporing van de economische stabiliteit.

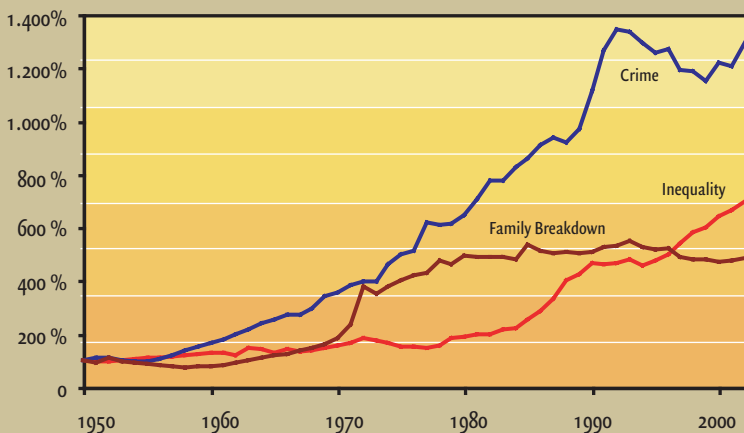
FOUTEN IN DE VERTALING?

Hoe staat het met de sociale vooruitgang? Hebben we meer succes met de realisatie van deze doelstellingen? Onmiskenbaar zijn er tekenen van sociale vooruitgang tijdens de laatste decennia. Sinds het midden van de jaren '70 is immers de gemiddelde levensstandaard hoger door de economische groei, is de levensverwachting gestegen en is de werkloosheid gedaald.

Maar het verhaal is niet ondubbelzinnig positief. Misdaad, ongelijkheid en de kosten van het uiteenvallen van gezinnen zijn dramatisch gestegen (Fig. 4). Ondanks de vele verklaringen om streng op te treden tegen de stijgende criminaliteit en de oorzaken ervan, en de beloften om kwetsbare families en gemeenschappen te beschermen, kan het beleid deze trend niet omkeren.

45

figuur 3 | sociale kost van groei

De Britse regering heeft nochtans een inspanning geleverd. Rapport na rapport werd uitgebracht met maatregelen om de armoede, alsook de ongelijkheid in toegang tot

belangrijke basisdiensten te verminderen. Desondanks is het een feit dat het verlies aan algemeen welzijn ten gevolge van de ongelijke inkomensverdeling gestegen is met 600% en dat deze evolutie geen tekenen van beterschap vertoont.

Deze trend stelt niets voor in vergelijking met de dertienvoudige stijging van de criminaliteit tijdens de laatste vijftig jaar. Dit patroon is immers nog zorgwekkender.

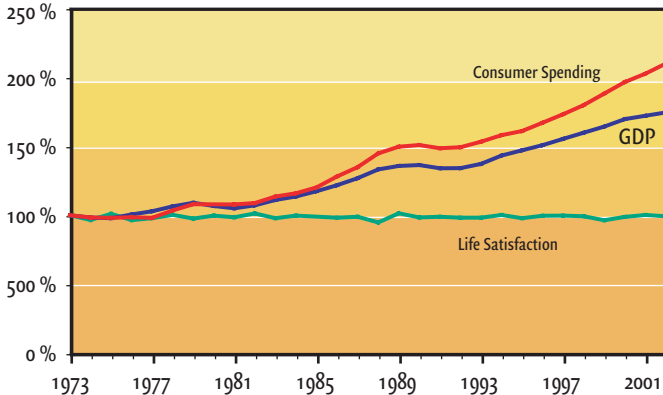
Een aspect van sociale vooruitgang heeft te maken met de gezinsstabiliteit. Het aantal echtscheidingen kende een piek in 1993, tot een niveau dat vijf en een halve keer hoger lag dan in de jaren vijftig. In het volgende decennium lijkt het aantal scheidingen te stabiliseren en zelfs licht te dalen.

DE JACHT OP VOORUITGANG

Zou het kunnen dat ons onvoorwaardelijke geloof en vertrouwen in economische groei ons blind maakt voor de sociale en milieugevolgen ervan? Om de groei op te drijven moet steeds meer geconsumeerd worden. Om deze consumptiegroei te bereiken moeten meer en meer producten gekocht worden. Maar wat als al die producten niet zorgen voor gelukkige families en een leven dat voldoening geeft?

De kwantitatieve meting van het subjectieve welzijn of 'levensvoldoening' toont weinig evolutie gedurende de laatste dertig jaar (Fig. 5). Hieruit leiden sommigen af dat het streven naar sociale vooruitgang veel weg heeft van een poging om een roltrap op te lopen die omlaag gaat. Of, zoals de rode koningin in de klassieker 'Through the Looking Glass' van Lewis Carrol: "We lopen sneller en sneller, maar we komen altijd opnieuw op hetzelfde punt uit."

figuur 5 | paradox van ontwikkeling

Veertig jaar geleden stelde de econoom Simon Kuznets dat stijgende inkomensongelijkheid onvermijdelijk is in de eerste fasen van economische groei. Hij voorspelde echter dat voorbij een bepaalde fase de ongelijkheid terug zou afnemen. Vandaag stelt zich het probleem dat dit duidelijk niet het geval is, en misschien wel onmogelijk.

Het economisch mirakel van de laatste vijftig jaar kan blijkbaar enkel in stand gehouden worden door goedkope kredieten, lage belastingniveaus en het prikkelen van de materiële verlangens van een steeds rijker wordende middenklasse. Maar wat gebeurt er indien lage belastingniveaus leiden tot ingeperkte overheidsbudgetten? Wat zijn de gevolgen als ongebreideld materialisme leidt tot de geleidelijke erosie van sociale waarden?

VOORBIJ DE ILLUSIE

Elke samenleving heeft een culturele mythe nodig om zich op te richten; bij ons is dit de mythe van de economische groei. Zo lang het BNP stijgt voelen we ons veilig in de veronderstelling dat we het goed hebben, maar ook dat we het beter doen dan onze ouders en grootouders. We veronderstellen dat we vooruitgang maken, niet alleen als individu, maar ook als samenleving.

47

Heel waarschijnlijk voelen de meesten van ons zich comfortabel bij dit geloof. En waarom niet? Het is de rol van een culturele mythe om voor betekenis en samenhang te zorgen in ons leven. Maar een samenleving die toelaat dat ze gestuurd wordt door een mythe loopt het risico om vast te lopen. Dit is het gevaar waar de MDP ons op wijst: de huidige economische groei zorgt voor onaanvaardbare milieurisico's, leidt niet tot sociale vooruitgang en maakt ons niet écht gelukkiger.

Niet alleen het onderzoek van NEF, maar ook de Britse regering erkent dit probleem. In een recent rapport werd gewezen op de 'welzijnparadox': de levensvoldoening blijft onwrikbaar stabiel ondanks voortdurende economische groei. Ook de Britse Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (SDC) riep de regering op om af te stappen van de vastberaden strijd voor economische groei en om de welvaart te herdefiniëren. Wat kan nog meer gedaan worden dan louter het probleem aan te kaarten? Het herformuleren van de duurzaamheidsdoelstellingen zou een begin kunnen zijn. In de eerste plaats moet de doelstelling van volledige tewerkstelling (een wenselijke

doelstelling) losgekoppeld worden van het ongenueanceerde streven naar economische groei (een problematische doelstelling). Maar er bestaan nog veel mogelijkheden om te zorgen voor sociale vooruitgang en milieubescherming zonder de economische doelstellingen in gevaar te brengen. Bijvoorbeeld:

- Verminderen van de inkomensongelijkheid en verhogen van de toegang tot basisdienstverlening.
- Stimuleren van de sociale cohesie door de ondersteuning van lokale ontwikkelingsprojecten (*community development*).
- Versnellen van de transitie naar een koolstofarme samenleving.
- Ontwikkelen van een langetermijnstrategie voor de bescherming van het platteland.
- Herevalueren van de impact van het overheidsbeleid op het persoonlijke en sociale welzijn en op de gemeenschapswaarden.
- Aanmoedigen en stimuleren van sociale en milieuvriendelijke consumptiepatronen.
- Oprichten van een fonds om in de toekomst de kosten van klimaatverandering te dragen.

Maar de belangrijkste aanbeveling is misschien wel de duidelijke nood aan een debat over het nationale welzijn, dat gekoppeld moet worden aan nieuwe manieren om sociale en ecologische vooruitgang te stimuleren en te meten.

WAT IS DE MDP?

De MDP (*measure of domestic progress*) is één manier om een oplossing te vinden voor de moeilijke vraag: hoe kunnen we de vooruitgang meten in het behalen van een betere levenskwaliteit? In hoofdzaak zijn er drie manieren waarop dit aangepakt kan worden.

De Britse regering heeft een set van 147 indicatoren vastgesteld die thema's meten zoals geletterdheid bij volwassenen, sociale investeringen, criminaliteitscijfers, waterkwaliteit, vogelpopulaties en het BNP zelf. Aangezien dit aantal indicatoren onhandig is, heeft de overheid hieruit 15 hoofdindicatoren geselecteerd. Deze vertegenwoordigen de verschillende aspecten van de vier strategische doelstellingen. Maar zelfs 15 indicatoren kunnen potentieel verwarrende signalen geven aan de beleidsmakers. Wat zou het betekenen indien er acht indicatoren beter worden en zeven slechter? Hangt het er dan van af welke stijgen en welke dalen? Hoe verhouden recente ontwikkelingen zich ten opzichte van langetermijntrends over de laatste vijftig jaar?

Bij de tweede benadering worden de verschillende dimensies van het subjectieve welzijn (SWB) zoals levensvoldoening of geluk gemeten (Fig. 5). Dit is een nuttige en correcte manier om bepaalde aspecten van sociale vooruitgang te meten. Het kan ons een psychologische momentopname bezorgen van de 'mood' van de bevolking op een bepaald ogenblik. Er bestaat veelbelovend onderzoek naar welzijnsindicatoren die rekening houden met verschillende psychologische doelstellingen zoals levensvoldoening of persoonlijke ontwikkeling en tegelijkertijd ook met bredere sociale en milieufactoren.

De derde benadering is het opstellen van 'aangepaste' economische indicatoren. De MDP hoort thuis in deze categorie. Deze geven één prestatie-index door conventionele economische maatstaven zoals het BNP of consumentenbestedingen te corrigeren voor sociale en milieukosten én -voordelen die normaal gezien niet meegeteld worden. De laatste twintig jaar werden reeds heel wat pogingen ondernomen om dergelijke indicatoren op te stellen. Voorbeelden zijn de *Measure of Economic Welfare van Nordhaus* en *Tobin's*, de *Index of Sustainable Economic Welfare (ISEW)* van *Daly* en *Cobb* en de *Genuine Progress Indicator (GPI)* van *Redefining Progress* (een lobby-organisatie uit de VS). De MDP baseert zich sterk op deze ontwikkelingen en in het bijzonder op het werk van de auteur (en collega's) om een ISEW voor het Verenigd Koninkrijk te berekenen. Een aantal bijkomende ontwikkelingen werden geïntegreerd in deze nieuwe indicator. Deze kreeg bovendien een nieuwe naam, MDP (en dus niet ISEW of GPI) aangezien de MDP slechts een indicatie geeft voor duurzame ontwikkeling maar op zich geen 100% garantie kan bieden voor duurzaamheid, noch zekerheid geeft over authentieke vooruitgang ('*genuine progress*').

Evenals eerdere maatstaven, neemt de MDP als basis de consumentenuitgaven in het Verenigd Koninkrijk. Deze basis wordt vervolgens aangepast om rekening te houden met factoren die een invloed hebben op de binnenlandse vooruitgang. De sleutelverschillen tussen de MDP en het BNP worden veroorzaakt door:

- Het weglaten van uitgaven ter compensatie van sociale en milieukosten (defensieve of remediërende uitgaven).
- Het aanrekenen van langetermijnmilieuschade en de ontwaarding van het natuurlijke kapitaal.
- Het aanbrengen van een aantal economische aanpassingen die zorgen voor voorzichtige investeringen en handelsbalansen.
- Het aanrekenen van veranderingen in de inkomensverdeling om ervoor te zorgen dat een extra pond inkomen eerder bij de armen dan bij de rijken terecht komt.
- Het meerekenen van de waarde van huishoudelijke activiteiten.

Alhoewel de MDP gebaseerd is op economische assumpties en breed beschikbare statistische gegevens, is deze indicator geen rigoureu berekende economische maatstaf. De indicator geeft evenmin een robuuste weergave van elk van de 147 duurzaamheidsindicatoren van de Britse overheid.

Het hanteren van de MDP als indicator voor duurzaamheid geeft uiteraard geen garantie dat een land zich in een duurzame richting ontwikkelt. Toch geeft de MDP inzichten die niet af te leiden zijn uit een onoverzichtelijke reeks indicatoren. Het is duidelijk dat de MDP wel een weerspiegeling is van de invloed van het beleid op het vlak van sociale vooruitgang, economische groei, milieubescherming en het voorzichtig gebruik van natuurlijke rijkdommen. Op die manier laat de MDP toe om over een lange periode op systematische wijze binnenlandse vooruitgang te evalueren op het vlak van duurzame ontwikkeling en dit in vergelijking met de ontwikkeling van het BNP.

DE ISEW VOOR BELGIË

De 'Index of Sustainable Economic Welfare' (ISEW), de voorloper van de Measure of Domestic Progress, werd voor België berekend door Brent Bleys, FWO-aspirant aan de Vrije Universiteit Brussel.

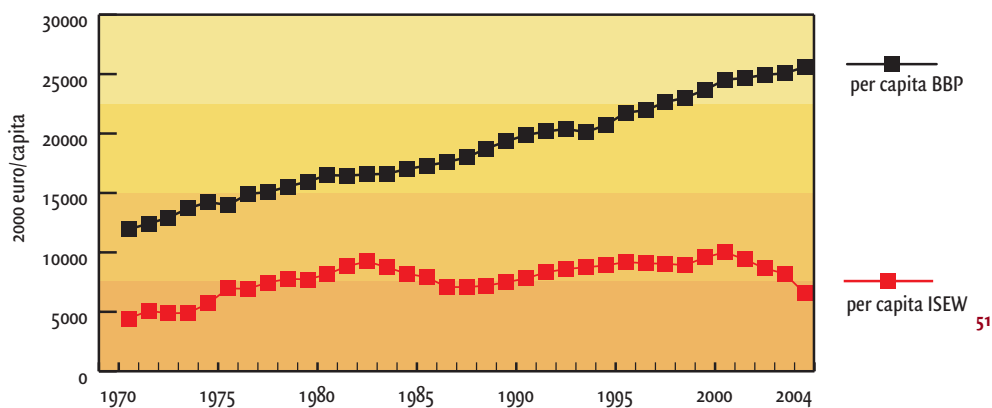
De resultaten voor de periode 1970-2004 (Fig. 6) geven een groeiende divergentie tussen BBP/capita en ISEW/capita weer, hetgeen aantoont dat economische groei zich niet noodzakelijk vertaalt in economische welvaart. Want terwijl BBP/capita bijna continu toeneemt, kent ISEW/capita een verschillend verloop: twee relatief lange periodes van groei worden afgelost door kortere periodes van sterke afname. De eerste welvaartsrecessie (midden jaren '80) wordt veroorzaakt door een daling van de netto kapitaalgroei en stijgende kosten van de aantasting van de ozonlaag en de uitputting van niet-hernieuwbare grondstoffen. De tweede recessie (begin jaren '00) is daarentegen volledig toe te schrijven aan de verslechtering van de netto internationale investeringspositie van België.

De resultaten van de ISEW-studies moeten echter met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Zowel methodologische als praktische bezwaren tegen dergelijke oefeningen trekken de conclusies in twijfel. De hoge mate van subjectiviteit in de selectie van de verschillende componenten waaruit de index is opgebouwd, vormt dan ook het grootste struikelblok bij de critici. Ook de manier waarop sommige componenten monetair gewaardeerd worden en het gebrek aan een inter-

nationale consensus over de waarderingsmethodes, worden door hen vaak aangehaald. De ISEW heeft dan ook nood aan een methodologische update, die van een consistente en meer robuuste set waarderingsmethodes vertrekt.

Meer informatie over de ISEW en de case study voor België kan worden bekomen via brent.bleys@vub.ac.be.

figuur 6 | de 'index of Sustainable Economic Welfare' (ISEW) voor België, 1970-2004

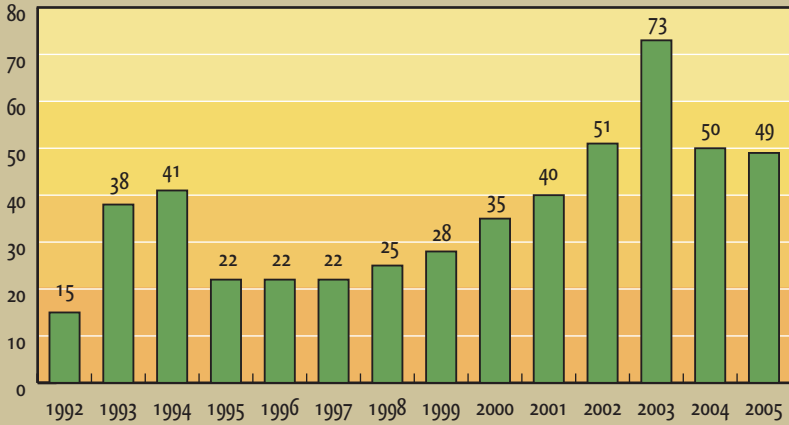

4. Processen 2005

4.1. Interne processen

In 2005 werden 49 adviezen en 1 oriëntatienota vastgesteld in 14 raadszittingen. Het aantal zittingen ligt hiermee hoger dan gemiddeld. Dit had echter weinig invloed op het aantal vastgestelde adviezen. Met 49 adviezen scoorde de Minaraad

totaal aantal adviezen per jaar

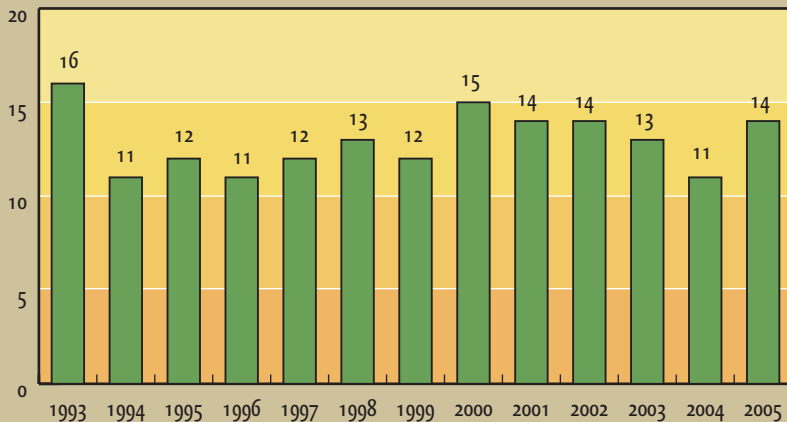

ongeveer een status quo met de voorbije werkjaren, het recordjaar 2003 buiten beschouwing gelaten.

53

Ten opzichte van de eerste tien werkjaren betekent het huidige aantal adviezen nog steeds een meerproductie van ongeveer 20 tot 50%. In 2005 werden 29 adviezen unaniem vastgesteld, 18 maal onthielden de SERV-partners zich omdat ze over het-

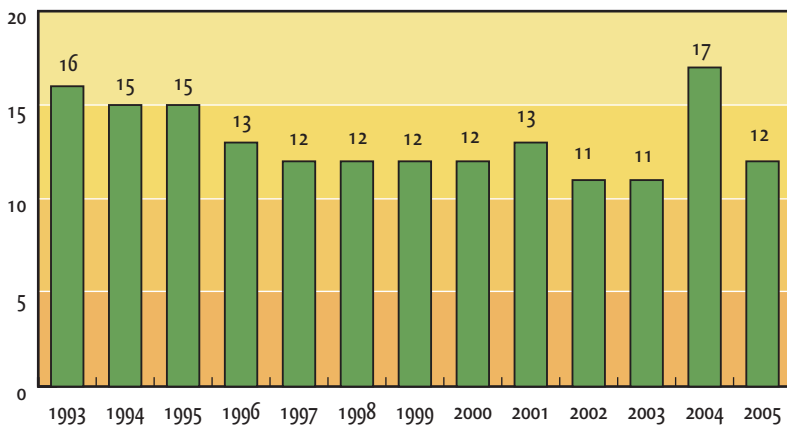
totaal aantal raadszittingen per jaar

zelfde onderwerp al een advies voorbereidden binnen de SERV. In vier gevallen namen één of meerdere raadsorganisaties een minderheidsstandpunt in. De sociaal-economische partners namen in 2005 veel meer deel aan de raadszittingen dan de voorgaande werkjaren waardoor ze het recordpeil van 2000-2001 benaderden (bijlage 6.4). Dit resulteerde in negen gezamenlijke adviezen tussen de Minaraad en de SERV (bijlage 6.5).

Het groeiende absenteïsme van de raadsleden tijdens de jaren 2002-2003 werd een halt toegeroepen in 2004 en die trend zette zich door in 2005; het aanwezigheidspeil benadert thans opnieuw dat van 2001 (bijlage 6.4).

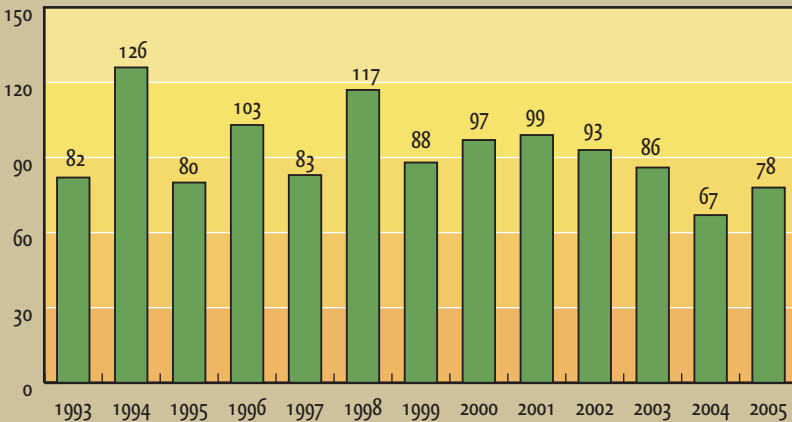
totaal aantal bureauezittingen per jaar

Het aantal **bureauvergaderingen** bleef constant op 12. Extra bureauvergaderingen zoals in 2004 waren minder aan de orde. De integratie van vertegenwoordigers van de sociaal-economische partners in de loop van 2004, heeft er bovendien voor gezorgd dat het aantal geschikte gezamenlijke vergaderdata beperkt was. Bovendien spraken SERV en Minaraad af om het vergaderritme zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Dit komt de vooruitgang bij gezamenlijke advisering meer ten goede.

In 2005 daalde het aantal **werkgroepsvergaderingen** niet meer verder. De teller klom ditmaal tot 78, een lichte stijging ten opzichte van 2004, maar toch lager dan het gemiddelde van alle werkjaren. Dit betekent echter niet dat er minder overleg werd. Doordat de adviestermijn vaak heel kort is, moet de Raad regelmatig teruggrijpen naar schriftelijke procedures om tot een advies te komen. De systematische

aantal werkgroepvergaderingen per jaar

daling van het aantal werkgroepsvergaderingen kan op deze wijze verklaard worden. De werkgroep die in 2005 het vaakst bijeenkwam, was de werkgroep open ruimte (16). De besprekingen omtrent de Vlaamse plattelandsontwikkeling en de financiële instrumenten voor natuur, bos en landschap stonden hierbij centraal. De werkgroep strategisch milieubeleid (12) beleefde ook een topjaar. De besprekingen handelden over de Europese Lentetop, het Britse voorzitterschap van de EU, de beleidsnota Leefmilieu en Natuur, het Milieujaarprogramma en het onderzoekskader 2006. De werkgroep gedecentraliseerde besturen (11) rondde het participatieproject met de lokale milieud adviesraden omtrent het lokale waterzuiveringsbeleid af en organiseerde de participatie van de lokale milieuraden bij de bespreking van het strategisch plan voor de haven Brugge-Zeebrugge. De werkgroep ruimtelijke ordening (6) kwam voornamelijk bijeen om de wijziging aan het decreet Ruimtelijke Ordening en het Oppervlakedelfstoffenplan te bespreken. Andere werkgroepen die twee of meerdere keren vergaderden waren de werkgroep milieukwaliteitsnormen (5), de werkgroep klimaat & energie (3), de werkgroep communicatie (3), de werkgroep kust en zee (2) en de werkgroep instrumenten (2).

Heel belangrijk waren de gezamenlijke werkgroepsvergaderingen met de SERV. De dossiers integrale voorwaarden, bodemsanering, doelgroepenbeleid voor industrie en landbouw en de waterbeleidsnota namen heel wat vergaderuren in beslag. 2005 stond ook in het teken van de Vlaamse Klimaatconferentie. De Minaraadsleden en het secretariaat namen actief deel aan zowel de voorbereidende vergaderingen met het kabinet en de administratie, als aan de stuurgroepen, de verschillende werkgroepen en uiteraard de klimaatconferenties zelf. In totaal kwamen de vertegen-

woordigers van de Minaraad 34 maal opdagen bij deze besprekingen. Omdat de hervorming van de Vlaamse administratie (BBB) ook gevolgen heeft voor de Minaraad en zijn secretariaat, riep de Raad een Transitiecommissie in het leven om het overgangsproces naar een nieuwe strategische milieuraad te begeleiden. In 2005 vergaderde deze commissie zeven keer.

Drie **studiedocumenten** werden in 2005 opgemaakt en verspreid door de Raad. In april bracht de Minaraad de resultaten uit van het participatie-initiatief over lokale waterzuivering, in mei de lijvige studie over de financiële instrumenten voor natuur, bos en landschap en in september ten slotte het studiedocument over de invoering van heffingssystemen voor het wegverkeer. Telkens werden deze adviezen begeleid door adviezen (Briefadvies 2005/25, Advies 2005/26 en Oriëntatienota 2005/46). Naar aanleiding van het afscheidscolloquium van em. prof. dr. Rudi Baron Verheyen dat in het teken stond van biodiversiteit, bracht de Minaraad ook een verslagboek uit met als titel 'Biodiversiteit: luxe of noodzaak'.

4.2. *Breder maatschappelijk debat*

In 2005 organiseerde de Minaraad in totaal twaalf **hoorzittingen**, evenveel als het jaar voordien. Nieuw was de introductie van de hoorzittingenreeks Milieuthema's op Tafel (MOT's). Het verschil met gewone hoorzittingen ligt in het tijdstip en de doelstelling. Een MOT wordt georganiseerd om informatie te verwerven in een vroeg stadium van de advisering, bij voorkeur voorafgaand aan het tijdstip van een eventuele adviesvraag, maar vaak ook ter onderbouwing van adviezen op eigen initiatief. Een hoorzitting pakt veeleer uit met de resultaten van een advies. De inbreng van de uitgenodigde experts leverde doorgaans nuttige informatie op. De volgende acht MOT-onderwerpen kwamen aan bod:

- Milieukwaliteitsnormen (13 januari 2005).
- Vernieuwd plattelandsbeleid (20 januari 2005).
- De milieu- en duurzaamheidsaspecten van bio-energie in Vlaanderen (28 februari 2005).
- De rol van Vlaanderen in het behoud en herstel van de mariene biodiversiteit (4 mei 2005).
- Het Bodemsaneringsdecreet voor verbetering vatbaar? (1 juni 2005).
- Oppervlaktedelfstoffen (11 oktober 2005).
- De Europese Thematische Strategie Luchtverontreiniging (16 november 2005).
- Het Vlaamse mestbeleid (28 november 2005).

Op 26 januari 2005 organiseerde de Minaraad een afscheidscolloquium voor erevoorzitter em. prof. dr. Rudi baron Verheyen. Samen met enkele autoriteiten uit het veld beschouwde de Minaraad biodiversiteit achtereenvolgens vanuit internationaal perspectief, vanuit wetenschappelijk-ecologische hoek en vanuit de concrete implementatie op Vlaams niveau.

Frans Evers, de voorzitter van de Europese koepelorganisatie voor milieuraden EEAC, begeleidde een seminarie over duurzame ontwikkeling op 8 maart 2005. De organisatie was in handen van de Minaraad en de SERV. Dit gezamenlijke initiatief was voornamelijk bestemd voor de ledenorganisaties van de beide Raden. Frans Evers leerde de deelnemers omgaan met moderne onderhandelingsmethoden om zoveel mogelijk winwin-situaties te creëren.

De Minaraad probeert in Vlaanderen al jaren een positief Europees verhaal op te hangen en wil ook proactief deelnemen aan het Europese milieubeleid. Om deze ambitie extra in de verf te zetten en de Vlaamse beleidsvoerders aan te zetten om mee op deze kar te springen, organiseerde de Minaraad op 10 juni 2005 het colloquium 'Vlaanderen en het Europese milieubeleid' in het Vlaams Parlement. De Raad maakte bovendien van de gelegenheid gebruik om de vestiging van de koepelorganisatie voor Europese milieuraden (EEAC) in de burelen van de Minaraad in de kijker te plaatsen.

Op 13 december 2005 werkte de Raad ook een colloquium uit over het vervolg op de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling'. De gemeentelijke en provinciale milieuraden werden uitgenodigd om hun visie op de samenwerkingsovereenkomst kenbaar te maken.

Ter afronding van het in 2004 opgestarte **participatieproject rond lokaal waterzuiveringsbeleid**, stelden de Minaraad en het HIVA een algemene enquête op, die begin 2005 via de website van de Minaraad aan alle gemeentelijke milieuraden werd voorgelegd. De resultaten resulteerden in een studiedocument en in een advies. Tijdens het zomerverlof betrok de Raad bovendien de lokale milieuraden bij de advisering over het strategische plan voor de haven van Brugge-Zeebrugge. Dit resulteerde in een succesvolle overlegmeeting in de provincieraadzaal van West-Vlaanderen te Brugge op 30 augustus 2005.

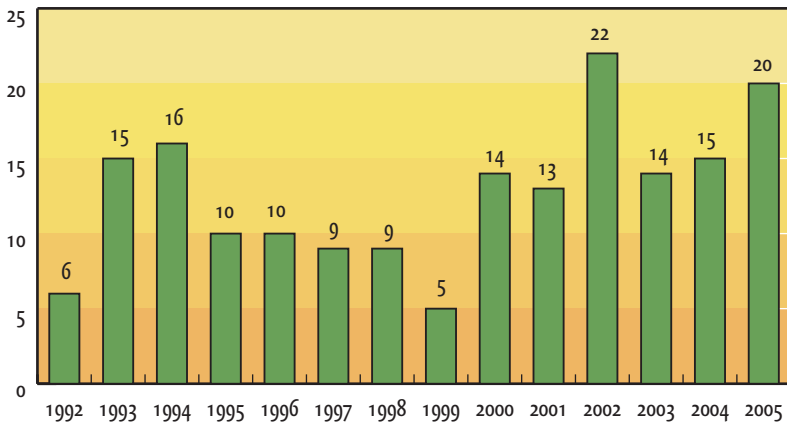
Op een side-event van de **VN-Klimaatconferentie in Montréal** presenteerden de SERV en de Minaraad de innovatieve aanpak van de Vlaamse Klimaatconferentie aan

het internationale publiek. De voorstelling ging door op 8 december 2005 in het Europees Paviljoen van het Palais des Congrès te Montréal.

4.3. Externe communicatie

In 2005 verspreidde de Minaraad 20 **persberichten** over de maatschappelijk meest relevante adviezen. In absolute cijfers is dit een forse stijging ten opzichte van 2004, wat de in het algemeen verhoogde perswerking bevestigt.

aantal persberichten per jaar

Alle adviezen worden bovendien gepromoot via de **elektronische nieuwsbrief** en via de website. De elektronische nieuwsbrieven verschijnen na elke raadszitting. Ze bevatten samenvattingen van de vastgestelde adviezen, kondigen nieuwe adviezen en activiteiten aan en melden belangrijke Europese ontwikkelingen. Daar waar de persberichten enkel op de media gericht waren, kon elke geïnteresseerde burger in 2005 een abonnement nemen op de elektronische nieuwsbrief. Het aantal abonnees liep het voorbije werkjaar op tot 1700 personen. In totaal publiceerde de Minaraad tien nieuwsbrieven, één meer dan in 2004.

De **website** – www.minaraad.be – ondersteunt de werking van de Minaraad. Het secretariaat plaatst alle persberichten, elektronische nieuwsbrieven, adviezen, activiteiten-aankondigingen en -verslagen systematisch op het web. Op geregelde tijdstippen past het secretariaat de website aan. In 2005 werd gestart met het uittekenen en uitwerken van een nieuwe huisstijl en een nieuwe website. Eind 2005 werd afgesproken dat de website gebruiksvriendelijker en moderner moest worden en het adresbeheer moest ondersteunen. De lanceerdatum in 2006 is ondertussen achter de rug. In naam van de Minaraad geven raadsleden en/of secretariaatsleden ook extern toe-

lichting bij vastgestelde adviezen en studies. Deze externe vertegenwoordiging betreft vooral de deelname aan overlegtaken op vraag van de Vlaamse Regering of van andere overheidsinstanties. In 2005 nam de Minaraad deel aan verschillende **externe overlegcommissies**: onder meer aan het Comité van toezicht van het Programma voor Plattelandsontwikkeling, aan het CCIM en aan de sturgroepen bij het NARA & MIRA, het uitvoeringsplan organisch biologisch afval, het Overlegplatform Slib, het IPO, het doelgroepenbeleid en het steunpunt milieubeleidwetenschappen. In totaal namen secretariaatsleden en/of raadsleden deel aan ongeveer 34 externe overlegvergaderingen. De Minaraad wordt in de overlegcommissies in principe vertegenwoordigd door de voorzitter of zijn afgevaardigde. In de praktijk zijn het meestal leden van de Raad of van het secretariaat die de vertegenwoordiging waarnemen. De vertegenwoordiger van de Minaraad krijgt het mandaat om namens de Minaraad te spreken voor materies waarover de Raad reeds een standpunt heeft ingenomen. In geval dat standpunt niet unaniem was, moet de vertegenwoordiger niet enkel het meerderheidsstandpunt verdedigen, maar ook de minderheidsstandpunten kenbaar maken. In geval de Minaraad over bepaalde materies nog geen standpunt heeft geformuleerd, hoort de vertegenwoordiger te spreken vanuit een algemeen milieu- en natuuroogpunt.

Ook dit jaar was het secretariaat vertegenwoordigd op verschillende **externe studiedagen**. In totaal bezochten de secretariaatsleden ongeveer 48 studiedagen. Het schriftelijk verslag van deze activiteiten wordt telkens meegedeeld aan de plenaire vergadering van de Minaraad.

De Minaraad is medeoprichter (1993) van een overlegplatform voor milieuadviesraden uit de verschillende EU-Lidstaten: de **European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils (EEAC)**. De Minaraad wordt vertegenwoordigd in vier permanente werkgroepen van de EEAC.

Pieter Verbeek volgt de werkgroep 'Environmental Governance' op, Bert De Wel en Luc Goeteyn de werkgroep Sustainable Development, Dirk Uyttendaele de werkgroep 'Coastal Zones and Marine Environment', Bert De Wel en Hubert David de werkgroep 'Transition to a Sustainable Energy Future' en Bea Kayaerts de werkgroep 'Agricultural Policy and Land Use'. Van 7 tot 10 september 2005 woonden voorzitter Hubert David, Luc Goeteyn en Bert De Wel ook de jaarlijkse EEAC-conferentie bij in Oxford. Voorzitter Hubert David fungeert bovendien als Commissaris Revisor van de EEAC. Sinds maart 2005 is het EEAC-secretariaat gevestigd in het kantoor van de Minaraad te Brussel. Voor de Minaraad heeft dit een grote symbolische waarde. Het bevestigt de Europese klemtoon die de Raad in al zijn activiteiten legt.

5. Financieel beheer 2005

In 2005 beschikte de Minaraad over een dotatie van € 1.037.000 (Administratieve Begroting, Programma 61.1, begrotingsartikel 4102, “Dotatie aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen”). De volledige dotatie werd opgevraagd en uitbetaald. Verder ontving de Minaraad € 819,85 aan terugvorderingen. De overdracht van 2004 en de voorgaande jaren was positief en bedroeg € 94.999,01. De totale feitelijke financiële middelen in 2005 bedroegen aldus € 1.132.818,86.

De werkelijk gedane uitgaven in 2005 bedroegen € 1.023.665,96. Het positief saldo van 14.153,89 euro werd in meerdering gebracht van de overdrachten van 2004. Het positief overgedragen resultaat per 31 december 2005 bedroeg zo € 109.152,90. Dit saldo werd overgedragen naar 2006. Omdat de Minaraad, als overheidsorgaan, op een relatief autonome wijze zijn budget beheert, wordt jaarlijks een verslag opge maakt door een onafhankelijk revisor. Het huishoudelijk reglement van de Minaraad (zie bijlage 6.2) bepaalt immers dat: “De financiële rekeningen worden nagezien en goedgekeurd door een revisor die door de Raad is aangesteld.” Het financieel beheer kreeg de laatste jaren nooit opmerkingen te verwerken en de revisor oordeelde ook dat het financieel verslag 2004 correct en conform was. In 2005 schakelde de Minaraad over op een nieuw boekhoudprogramma: Winbooks.

Voor het overige merkt het secretariaat op dat de raadsleden sinds 1992 besloten hebben om af te zien van de zitpenningen waar zij normaal gezien recht op hebben (ten gevolge van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen).

6. Bijlagen

6.1. Oprichtingsdecreet

29 APRIL 1991. - Decreet tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen (1)

--

De Vlaamse Raad heeft aangenomen en Wij, Executieve, bekrachtigen hetgeen volgt:

HOOFDSTUK I. – Algemeen

Art. 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107° quater van de Grondwet.

HOOFDSTUK II. - De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Art.2. Er wordt een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen ingesteld, hierna te noemen de Raad.

Art.3. § 1. De Raad is samengesteld uit één voorzitter, één ondervoorzitter, tweeëntwintig leden en zeven ledendeskundigen, allen benoemd door de Vlaamse Executieve.

De voorzitter, de ondervoorzitter en de tweeëntwintig leden zijn stemgerechtigd.

§ 2. De voorzitter en de ondervoorzitter worden door de Vlaamse Executieve benoemd onder de personen die deskundig zijn in de milieu- of de natuursector.

De voorzitter of de ondervoorzitter moeten op het ogenblik van de benoeming lid zijn van een § 3, punt 1, van dit artikel bedoelde vereniging.

§ 3. De leden worden als volgt aangewezen:

1. Twaalf vertegenwoordigers uit de voordracht van verenigingen, opgericht op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of een instelling van openbaar nut, met zetel in het Vlaams Gewest of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, met uitsluitend als doelstelling het leefmilieu of het natuurbehoud, ledenverenigingen of afdelingen tellen en die actief zijn in het gehele Vlaamse Gewest, na advies van hun koepelorganisatie.

Het in het eerste lid bedoelde advies vervalt voor de vertegenwoordigers die rechtstreeks door een koepelorganisatie worden voorgedragen.

Onder "koepelorganisatie" in de zin van dit decreet wordt een organisatie met rechtspersoonlijkheid verstaan, die een aantal verenigingen, eventueel bestaand uit verschillende afdelingen en al dan niet met rechtspersoonlijkheid, als aangesloten leden telt, die via een coördinatiestructuur tot gezamenlijke standpunten en acties komen waarbij de koepelorganisatie als spreekbuis voor de ledenverenigingen optreedt.

2. Zes vertegenwoordigers uit de voordracht van de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen.

3. Telkens één vertegenwoordiger uit de voordracht van de volgende sectorraden: de Vlaamse Hoge Raad van Natuurbehoud, de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad van de Riviervisserij en de Vlaamse Hoge Bosraad.

§ 4. De ledendeskundigen worden aangewezen enerzijds één uit de voordracht van de Vereniging van Provincies en één uit de voordracht van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten en anderzijds vijf uit de voordracht van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, uit de universitaire en wetenschappelijke instellingen, zodanig gekozen dat de wetenschappelijke disciplines inzake de milieuhygiëne en het natuurbehoud in de Raad vertegenwoordigd zijn.

§ 5. De Vlaamse Executieve benoemt, uit de voordracht van de respectieve verenigingen, organisaties en raden, voor elk lid een plaatsvervanger die aan de werkzaamheden van de Raad deelneemt bij afwezigheid van het effectief lid.

§ 6. De duur van het mandaat bedraagt vier jaar en is hernieuwbaar. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen, wordt vervangen door zijn plaatsvervanger, die zijn mandaat voltooit. Het lidmaatschap van de leden eindigt evenwel op de datum, waarop de organisatie, de vereniging of de instelling die de voordracht deed, aan de Vlaamse Executieve meldt dat het betrokken lid niet langer haar vertegenwoordiger is, waarbij terzelfder tijd een nieuw lid wordt voorgedragen.

§ 7. De leidende ambtenaren van de Diensten van de Vlaamse Executieve, die een hoofdpdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud, van de wetenschappelijke instellingen van het Vlaamse Gewest, die een hoofdpdracht hebben inzake het leef-

milieu of het natuurbehoud en van de publiekrechtelijke rechtspersonen onder het gezag of de controle van het Vlaamse Gewest, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud, of hun plaatsvervangers, kunnen op vraag van de Voorzitter de vergaderingen van de Raad met raadgevende stem bijwonen.

Art. 4. § 1. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies, op eigen initiatief of op vraag van [het Vlaams Parlement of (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, l: 25 juli 1999)] de Vlaamse Executieve, in verband met alle aangelegenheden die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud.

§ 2. De Vlaamse Executieve wint het advies van de Raad in over: 1° voorontwerpen van decreet die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud, met uitzondering van het begrotingsdecreet;

2° het te voeren begrotingsbeleid inzake het leefmilieu en het natuurbehoud;

3° de krachtlijnen van het te voeren beleid inzake het leefmilieu en het natuurbehoud;

4° het ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de regels met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, zoals bepaald in artikel 16 van dit decreet.

[5° voorontwerpen van decreet en ontwerpen van reglementair besluit die betrekking hebben op mobiliteit, verkeersinfrastructuur of op sterk mobiliteitsgenererende activiteiten, met uitzondering van voorontwerpen van begrotingsdecreet, zoals bedoeld in artikel 55, § 3, 1°, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen;]

6° de krachtlijnen van het te voeren beleid inzake mobiliteit, met uitzondering van het beleid inzake de havens en de luchthavens zoals bedoeld in artikel 55, § 3,3°, van het in 5° genoemde decreet;

7° alle ontwerpen inzake beleidsondersteuning, zoals bedoeld in artikel 55, § 3,4°, van het in 5° genoemde decreet. (ing. decr. 20 april 2001, art. 69, l: te bepalen door Vlaamse Regering)]

§ 3. De Raad brengt advies uit binnen de termijn vermeld in de advies aanvraag.

Die termijn mag [wat het Vlaams Parlement betreft, niet korter zijn dan dertig dagen en, wat de Vlaamse Regering betreft, (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, l: 25 juli 1999)] niet minder dan tien werkdagen bedragen.

Indien het advies binnen de voormelde termijn niet is uitgebracht, kan de betrokken aangelegenheid verder worden behandeld.

§ 4. De voorzitter van de Raad kan omtrent de aangelegenheden waarover de Raad op eigen initiatief of op verzoek van [het Vlaams Parlement of (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, l: 25 juli 1999)] de Vlaamse Executieve adviseert, vooraf het advies inwinnen van de in artikel 3, § 3, genoemde sectorraden.

§ 5. De Raad legt jaarlijks aan de Vlaamse Executieve en aan de Vlaamse Raad een verslag over van zijn werkzaamheden.

§ 6. De adviezen van de Raad zijn openbaar nadat ze medegedeeld zijn aan [het Vlaams Parlement of (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, l: 25 juli 1999)] de Vlaamse Executieve.

Art. 5. De Raad stelt zijn bureau samen en kan werkgroepen oprichten.

Art. 6. De Raad stelt zijn huishoudelijk reglement op, dat minstens regelt:

- 1° de bevoegdheden van de voorzitter en de ondervoorzitter;
- 2° de bevoegdheden en de werkwijze van het bureau;
- 3° de wijze van bijeenroeping en beraadslaging;
- 4° de frequentie van de vergaderingen;
- 5° de bekendmaking van de handelingen;
- 6° de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op deskundigen of op permanente of tijdelijke werkgroepen.

Dit reglement wordt ter goedkeuring aan de Vlaamse Executieve voorgelegd.

Art. 7. De Raad kan, voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken, een beroep doen op derden, onder de voorwaarde bepaald in het huishoudelijk reglement.

Art. 8. De Raad beschikt over een dotatie ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 9. De Vlaamse Executieve stelt de Raad een permanent secretariaat ter beschikking, dat naast personeel met een administratieve opleiding eveneens personeel met een wetenschappelijke opleiding omvat. De Vlaamse Executieve kan hiervoor onder meer een beroep doen op contractueel in dienst genomen personeel. Ter zake stelt zij het aantal, de loopbaan en de bezoldigingsregeling vast, in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties.

Art. 10. Aan de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Raad en de werkgroepen worden presentiegelden, reis- en verblijfkosten toegekend onder door de Vlaamse Executieve te bepalen regels.

[HOOFDSTUK III. - Erkenning en subsidiëring van verenigingen en projecten]

[Art. 11.–Art 16] [...]

HOOFDSTUK IV. - Slotbepalingen

Art. 17. Het koninklijk besluit van 16 december 1981 houdende oprichting van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu wordt opgeheven op de datum van de installatie van de Raad.

Art. 18. De Vlaamse Executieve bepaalt voor elk artikel de datum van inwerkingtreding.

6.2. Huishoudelijk reglement

De Minaraad,

In vergadering bijeen op 18 mei en 5 oktober 2000;

Gelet op het decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regels inzake de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, inzonderheid op artikel 6 van dat decreet;

Gelet op het feit dat de Minaraad nu acht jaar gewerkt heeft, en er daarom een algemene revisie van het huishoudelijk reglement aangewezen is, ten einde het aan te passen aan de huidige werkwijze;

Legt het volgende gewijzigde huishoudelijk reglement, vergezeld van een memorie van toelichting, voor aan de Vlaamse Regering:

I. Voorafgaande titel

Artikel 1. In dit huishoudelijk reglement wordt verstaan onder:

- a) "Raad" : de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, opgericht bij decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen enz.;
- b) "voorzitter" en "ondervoorzitter" : de voorzitter en ondervoorzitter van de Raad, zoals bedoeld in art. 3 van dit decreet;
- c) "Leden" : de leden, zoals bedoeld in art. 3, par. 2 en 3 van dit decreet;
- d) "Stemgerechtigde Leden" : de leden, zoals bedoeld in art. 3, par. 2 van dit decreet;
- e) "Plaatsvervangers" : de plaatsvervangers, zoals bedoeld in art. 3, par. 4 van dit decreet, voor zover ze hun functie als zodanig waarnemen en stemgerechtigd zijn;
- f) "Bureau" : het bureau, zoals bedoeld in art. 5 van dit decreet;
- g) "Werkgroep" : een werkgroep, zoals bedoeld in art. 5 van dit decreet;
- h) "Deskundigen" : deskundigen zoals bedoeld in art. 6 van dit decreet;
- i) "directeur" en adviseur" : de leidinggevende ambtenaren van het permanent secretariaat zoals bepaald in art. 9 van dit decreet;
- j) "Derden" : andere personen dan die welke hiervoor vermeld werden.

Art. 2. De Raad oefent alle hem toegekende bevoegdheden uit, onder voor behoud van de delegaties die door het decreet, krachtens dit reglement aan de voorzitter, aan het Bureau, aan de werkgroepen of aan de directeur worden toegekend.

II. Vergaderingen van de Raad

Art. 3 §1. De Raad vergadert minstens tienmaal per jaar.

§2. De voorzitter belegt de vergaderingen, na overleg met het Bureau en met inachtneming van de besluiten die de Raad daaromtrent heeft genomen. De voorzitter bepaalt het tijdstip en de plaats van de vergaderingen.

§3. De Raad wordt eveneens binnen tien werkdagen bijeengeroepen als ten minste één derde van de stemgerechtigde leden daaromtrent zoekt. Dit verzoek wordt schriftelijk en gemotiveerd ingediend bij de voorzitter.

Art. 4 §1. De voorzitter stelt, samen met het Bureau, de agenda op voor de vergaderingen van de Raad. De leden van de Raad kunnen vooraf een schriftelijk, gemotiveerd voorstel van agendapunt indienen bij de voorzitter.

§2. Bij de opening van de vergadering wordt de agenda door de Raad bekrachtigd.

§3. Op voorstel van een stemgerechtigd lid kan de Raad bij de opening van de vergadering spoedeisende of dringende onderwerpen aan de agenda toevoegen. De indiener wordt verzocht om een schriftelijke inleiding en eventueel een argumentatie rond het agendapunt voor te bereiden.

Art. 5 §1. De directeur zorgt ervoor dat de uitnodiging met de agenda en de stukken ten minste tien dagen voor de vergadering per brief verzonden wordt naar de leden van de Raad.

§2. De voorzitter kan, bij het opstellen van de agenda, bij wijze van uitzondering beslissen dat deze verplichting voor bepaalde stukken niet van toepassing is. De voorzitter motiveert deze beslissing op de eerstvolgende vergadering van de Raad.

§3. De plaatsvervangers ontvangen ten minste tien dagen voor de

vergadering de stukken die nodig zijn om op de hoogte te blijven van de werkzaamheden van de Raad.

Art. 6 §1. Ieder lid tekent op de vergadering de presentielijst.

§2. Een lid dat verhinderd is een vergadering van de Raad bij te wonen, deelt dat tijdig mee aan zijn in het benoemingsbesluit aan gewezen plaatsvervanger en aan de directeur.

§3. De plaatsvervanger die dan de vergadering bijwoont, heeft alle rechten van het lid dat hij vervangt. Is de plaatsvervanger eveneens verhinderd, dan meldt ook hij dat tijdig aan de directeur.

Art. 7 §1. De voorzitter leidt de vergadering van de Raad.

§2. Als de voorzitter verhinderd is, wordt de vergadering geleid door de ondervoorzitter. Is ook de ondervoorzitter verhinderd, dan wordt de vergadering geleid door het oudste stemgerechtigde lid van de Raad dat aanwezig is.

Art. 8 §1. Tijdens de vergadering van de Raad mag het woord alleen gevoerd worden na de toestemming van de voorzitter.

§2. Als een spreker zich hieraan niet houdt, dan kan de voorzitter hem het woord ontnemen.

§3. De voorzitter kan de beraadslagingen sluiten wanneer hij meent dat bij de behandeling van een onderwerp geen nieuwe elementen meer naar voren worden gebracht.

Art. 9 §1. De vergaderingen zijn niet openbaar.

§2. Leden die zich op eigen kosten willen laten bijstaan door derden, vragen hiervoor voor de aanvang van de vergadering de toestemming aan de voorzitter.

§3. De voorzitter kan bovendien derden uitnodigen, hetzij deskundigen, hetzij leidende ambtenaren of hun plaatsvervangers van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, van de wetenschappelijke instellingen of van de Vlaamse openbare instellingen.

§4. Wanneer derden of deskundigen deelnemen aan de werkzaamheden van de Raad, stelt de Voorzitter deze aan de Raad voor. Deze derden of deskundigen hebben een raadgevende functie. Zij krijgen alleen maar het woord na toelating van de voorzitter.

Art. 10 §1. De directeur zorgt voor een ontwerpverslag van elke vergadering. Hierin worden vermeld : de plaats en de datum van de vergadering; de namen van de aanwezigen en van hen die verhinderd waren; het verloop van de besprekingen; de besluitenlijst. De directeur stuurt het ontwerpverslag zo spoedig mogelijk naar de leden en hun plaats vervangers.

§2. De voorzitter plaatst het ontwerpverslag ter bespreking en bekrachtiging op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de Raad.

§3. Na de bekrachtiging ondertekenen de voorzitter en de directeur het verslag met de besluitenlijst.

Art. 11 §1. Ontwerpen van uit te brengen adviezen worden bij de Raad aanhangig gemaakt door de voorzitter, het Bureau, of door een werkgroep van de Raad. Andere voorstellen van beslissingen kunnen ook door raadsleden aanhangig worden gemaakt.

§2. De voorstellen worden, bij voorkeur in de vorm van een ontwerp, schriftelijk en rekening houdend met de termijnen vermeld in artikel 5, §1 van dit reglement, ingediend bij de voorzitter die ze op de agenda van de Raad plaatst.

§3. Voorstellen van wijzigingen, aanvullingen of standpunten inzake bij de Raad aanhangig gemaakte ontwerpadvies kunnen alleen gaan over thema's die reeds in het ontwerpadvies aan bod komen of in de werkgroep behandeld werden, en dienen daarbij aan te sluiten.

§4. Voorstellen van wijzigingen, aanvullingen of standpunten worden bij voorkeur ingebracht en besproken op de laatste werkgroepvergadering in verband met het ontwerpadvies. Ze worden schriftelijk, bij voorkeur minstens vierentwintig uur voor de raadszitting ingebracht.

Art. 12 §1. De Raad kan alleen maar geldig beslissen als bij de stemming ten minste de helft van de stemgerechtigde leden of hun plaatsvervangers aanwezig is. De voorzitter kan om gewichtige redenen en na uitdrukkelijke motivering van deze bepaling afwijken.

§2. De Raad beslist bij meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde leden of hun plaatsvervangers.

§3. Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen. In dit geval

worden de verschillende standpunten en zij die de desbetreffende standpunten steunen gelijkwaardig in het advies of het verslag opgenomen.

§4. De Raad streeft, wat zijn adviezen betreft, naar consensus. Op de vergadering toegelichte en niet door de meerderheid ondersteunde standpunten van stemgerechtigde leden worden genoteerd en aan de bevoegde overheid meegedeeld.

§5. Over personen wordt geheim gestemd.

III. Het Bureau

Art. 13 §1. De Raad heeft een bureau samengesteld als volgt:

- a) de voorzitter;
- b) de ondervoorzitter;
- c) vier leden aangewezen onder de raadsleden;
- d) de directeur.

§2. Het Bureau wordt opnieuw samengesteld bij elke hersamstelling van de Raad. Het lidmaatschap van het Bureau eindigt alleszins als het betrokken raads lid eindigt lid te zijn van de Raad.

Art. 14 §1. Het Bureau bereidt de vergaderingen van de Raad voor en staat de voorzitter bij. Dit houdt onder meer in :

- a) De ontwerpagenda van de raadsvergaderingen vaststellen en de te nemen beslissingen of uit te brengen adviezen voorstellen;
- b) De verslagen van de vergaderingen van de Raad vaststellen;
- c) Aan de Raad voorstellen doen tot regeling van diens werkzaamheden en toezicht houden op de voortgang van de werkzaamheden van de werkgroepen;
- d) Het opstellen van een ontwerpjaarverslag van de Raad;
- e) Namens de Raad beslissingen nemen inzake het praktische, organisatorische, financiële en personeelsbeheer van de Raad, rekening houdend met de wettelijke en reglementaire bepalingen in dat verband.

§2. Het Bureau stelt eenmaal per jaar, na consultatie van de relevante overheden en administraties van de Vlaamse Gemeenschap, een ontwerp van strategisch werkplan en een ontwerpbegroting voor aan de Raad.

§3. Wat betreft het ontwerpen van het strategisch werkplan of het ontwerpen van een beleid inzake uit te brengen adviezen en te ondernemen activiteiten, kan het Bureau zich laten bijstaan door een ad hoc werkgroep die openstaat voor alle raadsleden en plaatsvervangers.

Art. 15 §1. Het Bureau vergadert minstens tienmaal per jaar op initiatief van de voorzitter. De voorzitter van de Raad is tevens voorzitter van het Bureau.

§2. De voorzitter stelt, in overleg met de directeur, de agenda op voor de vergadering van het Bureau.

§3. Het Bureau beslist met unanimititeit. Indien deze niet wordt bereikt, wordt het probleem voorgelegd aan de Raad.

§4. De directeur zorgt er voor dat een ontwerpverslag van de vergadering opgemaakt wordt; hij kan zich daartoe laten bijstaan door een personeelslid van het secretariaat. De directeur stuurt het ontwerpverslag met de bijbehorende besluitenlijst zo vlug mogelijk naar de leden van het Bureau. Het verslag en de besluitenlijst worden op de eerstvolgende vergadering bekrachtigd.

73

IV. De voorzitter en de directeur

Art. 16 De voorzitter en de directeur zijn belast met de uitvoering van wat de Raad beslist. Zij ondertekenen alle verslagen, beslissingen en adviezen. De voorzitter kan de directeur richtlijnen en opdrachten geven bij het uitvoeren van de beslissingen van de Raad.

Art. 17 §1. De directeur assisteert de voorzitter, het Bureau en de Raad bij de uitvoering van hun opdracht. Hijzelf, de adviseur en de andere leden van het secretariaat kunnen zonder stemrecht de vergaderingen van de Raad bijwonen.

§2. Bij afwezigheid van de directeur neemt de adviseur deze functie over.

Art. 18 §1. De directeur is, namens de Raad, hoofd van het personeel dat aan de Raad ter beschikking wordt gesteld. Hij houdt zich hierbij aan het Vlaams personeelsstatuut en aan de richtlijnen die hem gegeven worden door de voorzitter en het Bureau. Hij rapporteert regelmatig aan het Bureau.

§2. Voor het opmaken van functiebeschrijvingen en het beoordelen van de proeftijd van nieuw aangeworven personeelsleden, is de directeur verantwoordelijk, binnen de krijtlijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut en na overleg met het Bureau.

§3. Voor het aanwerven van nieuwe personeelsleden en de opvolging van het prestatie management van de personeelsleden is de directeur verantwoordelijk, binnen de krijtlijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut en na overleg met de voorzitter.

§4. Voor wat de aanwerving en opvolging van prestatie management van directeur en adviseur aangaat, is de voorzitter namens de Raad verantwoordelijk, binnen de krijtlijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut.

V. De werkgroepen

Art. 19 §1. De Raad beslist over het oprichten van permanente werkgroepen. Deze werkgroepen stellen op vraag van de Raad of op eigen initiatief een ontwerpadvies of voorstel van beslissing op. De Raad kan ook tijdelijke werkgroepen instellen met het oog op het voorbereiden van specifieke ontwerpadviezen.

§2. Tijdelijke werkgroepen zijn van rechtswege ontbonden als hun opdracht vervuld is. Permanente werkgroepen worden jaarlijks uitdrukkelijk herbevestigd naar aanleiding van de bespreking en de goedkeuring van het werkplan voor het komende jaar.

§3. De werkgroepen hebben tot taak alle zaken te behandelen die hen door of namens de Raad zijn opgedragen.

§4. De werkgroepen werken, naar gelang het geval, in opdracht en onder toezicht van de Raad. De werkgroepen brengen via hun voorzitter regelmatig verslag uit van hun werkzaamheden.

Art. 20 §1. Een werkgroep bestaat in beginsel uit leden van de Raad en / of hun plaatsvervangers. Ieder lid en iedere plaatsvervanger kan op zijn/ haar verzoek deel uitmaken van een werkgroep, of de vergaderingen ervan bijwonen.

§2. Ieder stemgerechtigd lid van de Raad kan in zijn plaats één afgevaardigde aanwijzen in de vergaderingen van een werkgroep. Het stemgerechtigd lid van de Raad brengt de voorzitter van de werkgroep op de hoogte van deze volmacht.

§3. De voorzitters van de werkgroepen worden door de Raad aangewezen, en zijn in elk geval leden van de Raad of plaatsvervangers. De Raad kan ook ondervoorzitters aanwijzen bij bepaalde werkgroepen; deze vervangen de voorzitter van de werkgroep bij diens afwezigheid.

§4. De werkgroepvoorzitters en de leden hebben zitting in de werkgroepen voor maximaal de duur van hun lidmaatschap van de Raad.

§5. De voorzitter van de werkgroep kan, bij delegatie van de Raad, personen die geen lid kunnen zijn van de werkgroep, op grond van hun deskundigheid uitnodigen op de vergadering ervan. Raadsleden en plaatsvervangers die zich in de werkgroep willen laten bijstaan door derden, vragen hiervoor voor de aanvang van de vergadering de toestemming aan de voorzitter van de werkgroep.

§6. De vergaderingen van de werkgroep zijn niet openbaar. De werkgroep kan evenwel passieve waarnemers toelaten, op voorstel van de voorzitter van de werkgroep.

Art. 21 §1. De directeur van de Raad wijst, na overleg met de voorzitter van de werkgroep, een medewerker van het secretariaat aan als secretaris van de werkgroep.

§2. De voorzitter van de werkgroep belegt de vergaderingen en bepaalt het tijdstip, de plaats en de agenda, na overleg met de leden van de werkgroep.

§3. Vijf dagen voor de vergadering van de werkgroep stuurt de secretaris de agenda en de stukken naar de leden.

§4. De agenda wordt bij de opening van de vergadering door de leden van de werkgroep bekrachtigd. Zij kunnen op dat moment bij komende punten voorstellen, mits hiertoe een schriftelijke inleiding verstrekt wordt. De voorzitter van de werkgroep beslist over de behandeling hiervan.

§5. Ieder lid van de werkgroep tekent op de vergadering een presentielijst.

§6. Een werkgroep kan subwerkgroepen instellen, met het oog op de voorbereiding van voorontwerpadviesen of andere voorontwerpen. De werkgroepsecretaris neemt ook het secretariaat waar van de subwerkgroep. De subwerkgroepen bezorgen de resultaten van hun werkzaamheden aan de voorzitter van de werkgroep.

Art. 22 §1. De voorzitter van de werkgroep leidt de vergadering. Is hij verhinderd, dan wordt nagegaan of een eventuele ondervoorzitter, een ander lid, een andere plaatsvervanger of een lid van het secretariaat het voorzitterschap van de werkgroep voor deze vergadering kan waarnemen. Zoniet wordt de vergadering van de werkgroep verdaagd.

§2. Tijdens de vergadering mag het woord alleen gevoerd worden na toestemming van de voorzitter. Als een spreker zich hieraan niet houdt, dan kan de voorzitter hem het woord ontnemen.

§3. De voorzitter kan de beraadslagingen sluiten als hij meent dat bij de behandeling van een onderwerp geen nieuwe elementen meer naar voor worden gebracht.

§4. De secretaris van de werkgroep is verantwoordelijk voor de verslaggeving van de vergaderingen van de werkgroep. De voorzitter plaatst het ontwerpverslag ter bespreking en bekrachtiging op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de werkgroep.

Art. 23 §1. Een werkgroep streeft, wat de voor te leggen ontwerpadviezen betreft, naar consensus. Indien een werkgroep geen consensus kan bereiken, worden alle ingenomen standpunten genoteerd en in elk geval aan de Raad meegedeeld.

§2. Een werkgroep bezorgt zijn ontwerpadvies aan de voorzitter van de Raad. De voorzitter van een werkgroep licht het ontwerpadvies in de Raad toe.

§3. Een werkgroep bezorgt de Raad, bij het ontwerpadvies dat hij voorstelt, een beknopt verslag van de werkzaamheden die tot het ontwerpadvies geleid hebben en een lijst van de raadsleden, plaats vervangende leden en experts die aan de werkzaamheden deelgenomen hebben.

§4. Een ontwerpadvies van de werkgroepen wordt niet verspreid voor het door de Raad werd uitgebracht.

VI. Budget

Art. 24 §1. Binnen de beperkingen van de toegekende dotatie stelt de Raad jaarlijks, op voorstel van het Bureau, zijn begroting vast en keurt hij de rekeningen goed.

§2. De financiële rekeningen worden nagezien en goedgekeurd door een revisor die door Raad is aangesteld.

§3. De directeur gaat contractuele en financiële verbintenissen aan namens en voor de Raad. Bij bedragen boven 2500 euro wordt de betaling vooraf gemeld aan de voorzitter of aan de ondervoorzitter.

VII. Openbaarmaking en vertegenwoordiging

Art. 25 §1. Een advies wordt zo spoedig mogelijk na de goedkeuring bezorgd aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.

§2. De adviezen zijn openbaar nadat ze meegedeeld zijn aan de Vlaamse Regering. Andere documenten zijn openbaar en de directeur kan ze ter beschikking stellen aan derden zodra ze door de Raad zijn bekrachtigd.

§3. Na bekrachtiging wordt het jaarverslag voorgelegd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement.

§4. De Voorzitter en de directeur verzorgen namens de Raad de publiciteit over of naar aanleiding van adviezen of andere publicaties. Er wordt een zo ruim mogelijke bekendheid aan gegeven.

Art. 26. §1. Voor externe vertegenwoordiging van de Raad op eigen initiatief is de voorzitter verantwoordelijk. Hij kan de ondervoorzitter, een werkgroepvoorzitter, de directeur of een lid van het secretariaat

§2. Indien op grond van een decreet, een besluit, enige andere reglementaire bepaling of op eenvoudig verzoek aan de Raad gevraagd wordt iemand af te vaardigen in een gespreksforum of op een vergadering, dan beslist het Bureau wie deze externe vertegenwoordiging opneemt en met welk mandaat en dit nadat de directeur informatie ingewonnen heeft over het gevraagde mandaat en over de aard van de vertegenwoordiging die gevraagd wordt.

§3. Voor zover de externe vertegenwoordiging betrekking heeft op een materie waarover de Raad reeds advies uitbracht en er gevraagd wordt in naam van de Raad een standpunt in te nemen, dan wordt het mandaat en de inhoud van deze vertegenwoordiging door dat advies bepaald, in die zin dat de vertegenwoordiging niet strijdig mag zijn met de inhoud van dit advies en dat desgevallend de verschillende in het advies ingenomen standpunten moeten weergegeven worden.

§4. Voor zover de externe vertegenwoordiging betrekking heeft op een materie waarover de Raad nog geen advies uitgebracht heeft en er gevraagd wordt standpunt in te nemen in naam van de Raad, dan wijst de betrokken vertegenwoordiger er op dat de Raad nog geen standpunt heeft ingenomen en dat hij of zij geen uitspraken kan doen in naam van de Raad. Het Bureau wijst een permanente of tijdelijke werkgroep aan die de verslaggeving inzake de vertegenwoordiging zal bespreken en desgevallend de inhoud van het mandaat verder zal toespitsen.

§5. Aan de Raad wordt verslag uitgebracht over de externe vertegenwoordiging in naam van de Raad. Alle raadsleden kunnen inzage vragen van de documenten die bekomen worden via de vertegenwoordigingsopdracht.

VIII Andere werkzaamheden

- Art. 27 §1. Als hij dit nuttig acht, dan wel op verzoek van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement, kan de Raad bijeenkomsten of andere werkzaamheden organiseren ter bevordering van de gedachtevorming op het terrein van het milieu- en natuurbeleid.
- §2. Deze bijeenkomsten of werkzaamheden kunnen een publiek of semi-publiek karakter hebben – m.n. de vorm aannemen studiedagen, colloquia of hoorzittingen – dan wel een besloten karakter – m.n. de vorm aannemen van een bijzonder overleg tussen een beperkt aantal partners.
- §3. Voor zover het over een besloten overleg gaat tussen een beperkt aantal partners, waarbij op permanente basis gebruik gemaakt wordt van de diensten van het secretariaat, wordt een bij dit huis houdelijk reglement aanvullend protocol gesloten betreffende de regeling van deze werkzaamheden. Dit protocol wordt goedgekeurd door de Raad.
- §4. De resultaten van de aldus georganiseerde werkzaamheden hebben een informatief karakter in verhouding tot de normale adviesactiviteiten van de Raad. Voor zover deze resultaten aanleiding zouden kunnen geven tot het ontwerpen van adviezen, wordt de voorzitter daar zo snel mogelijk van op de hoogte gebracht. Deze neemt de nodige initiatieven zodat het dossier doorgeleid kan worden naar de meest geschikte werkgroep.

IX. Diverse bepalingen

Art. 28 §1. De Raad kan wijzigingen in dit reglement doorvoeren als een twee derde meerderheid ermee akkoord gaat. Hierover wordt beslist op de tweede vergadering na het indienen van de aanvraag tot wijziging.

§2. De Raad legt de voorgestelde wijzigingen ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.

Art. 29. Het werkjaar van de Raad loopt van 1 januari tot 31 december.

Art. 30. De zetel van de Raad is gevestigd op het volgende adres :
Kliniekstraat 25, 1070 Brussel.

6.3. Samenstelling secretariaat 2005

Naam	Telefoonnummer + e-mail	Functies
Anneleen De Smedt	02/558.01.36 anneleen.de.smedt@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond mobiliteit, ruimtelijke ordening, NME en milieu & gezondheid
Bert De Wel	02/558.01.39 bert.de.wel@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond klimaatbeleid, begroting, Europees beleid, duurzame ontwikkeling en economische instrumenten
Ignace Decancq	02/558.01.32 ignace.decancq@minaraad.be	Communicatieverantwoordelijke
Mick Gijssels	02/558.01.34 mick.gijssels@minaraad.be	Medewerker bevoegd voor onthaal, algemene ondersteuning en informatiebeheer
Luc Goeteyn	02/558.01.42 luc.goeteyn@minaraad.be	Waarnemend directeur
Bea Kayaerts	02/558.01.41 bea.kayaerts@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond natuur en landschap, bos, open ruimte en landbouw
Francis Noyen	02/558.01.38 francis.noyen@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond afval, bodem, lucht, hinder, bedrijfsinterne milieuzorg en energiebeleid
Patricia Pauwels	02/558.01.35 patricia.pauwels@minaraad.be	Deskundige bevoegd voor directie-secretariaat, ondersteuning van Raad & Bureau en projectmanagement
Jurgen Sleewaegen	02/558.01.45 jurgen.sleewaegen@minaraad.be	Medewerker bevoegd voor boekhouding, informatica en website
Katelijne Symens	02/558.01.30 katelijne.symens@minaraad.be	Deskundige bevoegd voor onthaal, adressenbeheer en bibliotheek
Dirk Uyttendaele	02/558.01.37 dirk.uyttendaele@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond water, slib, gemeenten en provincies, afval
Pieter Verbeek	02/558.01.40 pieter.verbeek@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond milieubestuurkunde, milieurecht en regelgeving

6.4. Aanwezigheden raadszittingen 2005

Lijst van aanwezigheden raadszittingen 2005

'1 = aanwezig ; 0 = afwezig'

Data

27-jan	14-feb	24-feb	24-mrt	28-apr	09-mei	26-mei	30-jun	15-sep	29-sep	06-okt	27-okt	22-nov	22-dec
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

0. Aanwezigen totaal

21	16	26	19	20	19	19	18	19	19	12	21	19	19
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

1. Aanwezigheden van de voorzitter en de ondervoorzitter

David H.

1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Sys M.

1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2. Aanwezigheden wat betreft de vertegenwoordigers van de milieu- en de natuurverenigingen

Bond Beter Leefmilieu

Effectieve leden

Feyen A.

1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Claeys B.

1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Grietens E.

1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Van Hauwermeiren S.

0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Borgo E.

1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Turf J.

1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Plaatsvervangende leden

Data

	27-jan	14-feb	24-feb	24-mrt	28-apr	09-mei	26-mei	30-jun	15-sep	29-sep	06-okt	27-okt	22-nov	22-dec
Pauwels I.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lenders F.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fiers E.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van Gils W.	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1
Knapen D.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Desmet M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Natuurpunt Effectieve leden

Vanholme S.	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
Op de Beeck A.	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Kochuyt V.	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Symens P.	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1
Gysels J.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Van Steenberghe G.	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1

Plaatsvervangende leden

Cliquet A.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bogaert D.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van den Bossche W.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Monsaert A.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Demmeulenaere E.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stryckers P.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3. Aanwezigheden wat betreft de organisaties vertegenwoordigd in de SERV

Data

27-jan 14-feb 24-feb 24-mrt 28-apr 09-mei 26-mei 30-jun 15-sep 29-sep 06-okt 27-okt 22-nov 22-dec

Werknemersorganisaties

Effectieve leden

Van Hertbruggen E. | ACLVB

0 0 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

Willems T. | ACV

0 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 0

Clauwaert A. | ABVV

0 0 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

Plaatsvervangende leden

Vercamst J. | ACLVB

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Put S. | ACV

1 0 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

De Witte C. | ABVV

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Werkgeversorganisaties

Effectieve leden

Mariën K. | VOKA

0 0 0 0 1 1 1 0 0 1 1 1 1 1

Vanden Abeele P. | UNIZO

1 0 1 0 0 1 0 0 1 1 1 1 1 1

Plaatsvervangende leden

Van den Bosch M. | VOKA

0 0 1 0 0 0 0 1 1 0 0 0 0 0

Van Havere K. | UNIZO

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Data

27-jan 14-feb 24-feb 24-mrt 28-apr 09-mei 26-mei 30-jun 15-sep 29-sep 06-okt 27-okt 22-nov 22-dec

Landbouworganisaties

Effectief lid

Beyers F. | BB

1 0 1 1 1 0 1 0 0 1 0 0 1 0

Plaatsvervangend lid

Penninckx I. | BB

0 0 0 0 1 1 0 1 1 0 1 1 0 1

4. Aanwezigheden van de vertegenwoordigers van de groene sectorraden

Vlaamse Hoge Bosraad

Effectief lid

Van Langenhove G.

1 1 1 0 1 0 1 0 1 1 0 0 0 1

Plaatsvervangend lid

Spaas J.

1 1 0 1 0 1 0 1 0 0 0 1 1 1

Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud

Effectief lid

Roggeman W.

1 1 1 1 0 1 1 1 0 1 1 1 1 1

Plaatsvervangend lid

Kuijken E.

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Vlaamse Hoge Raad van de Riviervisserij

Effectief lid

Yseboodt R.

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Plaatsvervangend lid

Coussement M.

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Data

27-jan 14-feb 24-feb 24-mrt 28-apr 09-mei 26-mei 30-jun 15-sep 29-sep 06-okt 27-okt 22-nov 22-dec

Vlaamse Hoge Jachtraad

Effectief lid

Claes J.

0 0 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Plaatsvervangend lid

Wille E.

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

5. Aanwezigheden van de vertegenwoordigers van de gemeentelijke en provinciale overheden

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)

Effectief lid

Verhoeven A.

0 0 0 0 0 1 0 0 0 0 0 0 0 0

Plaatsvervangend lid

Verbanck S.

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 1 0 0

Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP)

Effectief lid

Gorlé P.

1 0 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Plaatsvervangend lid

Brusselmans E. (later Mercy J.)

0 0 1 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

6. Aanwezigheden van de leden, aangeduid door de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

Data

27-jan 14-feb 24-feb 24-mrt 28-apr 09-mei 26-mei 30-jun 15-sep 29-sep 06-okt 27-okt 22-nov 22-dec

Effectieve leden

Verloo M.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vinckier C.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Volders M.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Bruyninckx H.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Loots I.

0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Plaatsvervangende leden

Mortier F.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Verstraete W.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Triest L.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Staessen J.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

De Vocht A.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

6.5. Overzicht adviezen 2005

Advies	Datum	Titel	Statuut
2005/1		Jaarverslag 2004	Unaniem
2005/2	27/01	Auditconvenant over energie-efficiëntie in de industrie.	Onthouding SERV-partners
2005/3	27/01	Wijziging decreet Ruimtelijke Ordening	Unaniem
2005/4	27/01	Samenwerking ISC met wetenschappelijke instellingen	Unaniem
2005/5	27/01	Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009	Onthouding SERV-partners
2005/6	27/01	Reparatiebesluit voor groenestroomcertificaten	Onthouding SERV-partners
2005/7	14/02	Europese Lissabonstrategie	Onthouding SERV-partners
2005/8	24/02	Waterbeleidsnota	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2005/9	24/02	Wijziging Grinddecreet	Standpunten ABVV, ACLVB, ACV, UNIZO, VOKA
2005/10	24/02	Implementatie Verdrag van Aarhus in Vlaanderen	Unaniem
2005/11	24/02	Vrijstelling successierechten voor bossen en VEN-gronden	Unaniem
2005/12	24/02	Milieujaarprogramma 2005	Unaniem
2005/13	24/03	Instemming protocollen MARPOL en Verdrag van Londen	Onthouding SERV-partners
2005/14	24/03	Duurzame strategie voor duurzame plattelandontwikkeling	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2005/15	24/03	Procedure tot vaststelling milieukwaliteitsnormen	Onthouding SERV-partners
2005/16	28/04	Bestuurlijke aanbevelingen Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2005/17	28/04	Duurzaamheidsaspecten bio-energie	Onthouding VOKA
2005/18	28/04	Internetbevraging Thematische Strategie Marien milieu	Unaniem
2005/19	09/05	Integrale milieuvorwaarden	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2005/20	09/05	Programmadecreet aanpassing begroting 2005	Onthouding SERV-partners
2005/21	26/05	Erkenningsaanvraag Dialoog vzw	Unaniem
2005/22	26/05	Onderzoekskader 2006	Unaniem
2005/23	26/05	Werkingsverslagen 2004 regionale landschappen	Unaniem
2005/24	26/05	Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2005/25	26/05	Financiële instrumenten voor natuur, bos en landschap	Unaniem
2005/26	26/05	Lokale aspecten van waterzuiveringsbeleid in Vlaanderen	Unaniem
2005/27	30/06	VRT-bevraging	Onthouding SERV-partners
2005/28	15/09	Verzelfstandigde milieugentschappen	Onthouding SERV-partners
2005/29	15/09	Schorsende werking beroep bij milieuvergunningen	Standpunten VOKA
2005/30	15/09	Invoeren stappenplan energieprestatiecertificaat	Onthouding SERV-partners
2005/31	15/09	Bodemsaneringsfondsen	Gezamenlijk Minaraad-SERV

2005/32	15/09	Begeleiding van scheepvaart	Unaniem
2005/33	29/09	Milieuprioriteiten Britse EU-voorzitterschap	Unaniem
2005/34	29/09	Strategisch Plan haven Brugge-Zeebrugge	Unaniem
2005/35	06/10	Verspreiding milieuginformatie	Standpunt VOKA
2005/36	27/10	Wijziging milieuplaning	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2005/37	27/10	SEVESO samenwerkingsakkoord	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2005/38	27/10	Jeugdbeleidsplan 2006-2009	Onthouding SERV-partners
2005/39	27/10	Programmadecreet begeleiding begroting 2006	Onthouding SERV-partners
2005/40	27/10	Oprichting SARO	Onthouding SERV-partners
2005/41	22/11	Aanpassing VLAREM	Unaniem
2005/42	22/11	Erkenning en uitbreiding Regionaal Landschap Houtland	Unaniem
2005/43	22/11	Verlenging erkenning regionale landschappen	Unaniem
2005/44	22/11	Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling	Unaniem
2005/45	22/11	Algemeen Oppervlaktedelfstoffenplan	Unaniem
2005/46(*)	22/11	Invoering heffingssysteem voor wegvervoer	Onthouding SERV-partners
2005/47	22/12	Verzameldecreet Leefmilieu en Energie	Onthouding SERV-partners en standpunten Vlaamse Hoge Bosraad
2005/48	22/12	Doelgroepenbeleid industrie en landbouw	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2005/49	22/12	Warmtekrachtkoppeling	Onthouding SERV-partners
2005/50	22/12	Openbaredienstverplichting rationeel energiegebruik	Onthouding SERV-partners
2005/51	22/12	Instemming verdrag plantgenetische hulpbronnen	Onthouding SERV-partners

(*) Hier betreft het een oriëntatienota en geen advies.

